

Maallikkotuomari



Suomen Maallikkotuomarit ry – Finlands Lekmannadomare rf 2/2014

**Kiitämme kaikkia
yhteistyötahojamme
kuluneesta vuodesta
ja toivotamme teille**

**Rauhallista Joulua ja
Hyvää alkavaa vuotta
2015!**

**Yhteistyöterveisin:
Suomen Maallikkotuomarit ry,
hallitus**



Sisältö

Pääkirjoitus	sivu 3
Näin Ruotsissa	sivu 4
Koulutuspäivien satoa	sivu 7
Elokuva viivästyy	sivu 14
Varapuheenjohtaja täytti vuosia	sivu 14
Viron yhdistys muisti Suomea	sivu 14
Ruotsin tulli	sivu 15
Keitele Forest	sivu 16
Koulutusristeilylle ensi vuonna!	sivu 17
Vuosikokouskutsu	sivu 17
Tervetuloa Rovaniemelle	sivu 18
Maallikkotuomaripäivien ohjelma	sivu 19
Hannu Laitinen pakinoi	sivu 20
Itä-Suomen hovioikeus 175 vuotta	sivu 21
Tuomaripäivä	sivu 25
Syyttäjähdistys	sivu 27
Espoon lautamiehet	sivu 30
Helsingin lautamiehet	sivu 31
Joensuun seudun lm	sivu 32
Nimitys Tatu Leppänen	sivu 32
Nimitys Tuula Lehto	sivu 32
Silja	sivu 33
Matkapojat	sivu 34
Hallitus ja yhteystiedot	sivu 35
Liity jäseneksi	sivu 35
Jäsenedut ja jäsenyys	sivu 36



JÄSENMAKSUTILI: NORDEA
FI96 20611800136590 BIC:NDEAFIHH
Käytä viitenumeroa!

Lehteen tarkoitettu materiaali:

Sähköpostilla jutut lähetettävä siten, että kuva ja teksti ovat eri tiedostoja. Tekstin toivottu muoto rtf, ei omia asetteluja tai taulukoita. Kuvat toivotaan nimettävän ko. juttuun viittaavasti. Kuvien muoto jpg koko vähintään 300 kt.

§ Maallikkotuomari

Yhdistyksen kotisivut
www.suomenmaallikkotuomarit.fi

Julkaisija
Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

Päätoimittaja
Matti Laukkanen
Alakiventie 1 D 57
00920 Helsinki
puhelin 0404 135 000
laukkanen.masa@luukku.com

Toimittaja
Kari Mustonen
Salpakankaantie 9 A 24
15860 Hollola
puhelin 0400 821 427

Toimitusneuvosto
Matti Laukkanen, päätoimittaja
Anu Heinänen, järjestösihtööri
Kari Mustonen, toimittaja
Heikki Liljeroos, hallitusneuvos
Oikeusministeriö
Eija Mikkonen, tiedottaja
Oikeusministeriö

Osoitteenmuutokset
Anu Heinänen,
Matinniitynkujat 2 C 81
02230 Espoo
puhelin 050 365 6896
jarjestosihteeeri@suomenmaallikkotuomarit.fi

Paino
KMTP Group, Mustasaari
Painos 2500 kpl
ISSN-L 1456-7954

Seuraava lehti ilmestyy viikolla 23.

Aineisto päätoimittajalle 12.04.2015 mennessä
laukkanen.masa@luukku.com

Pääkirjoitus

Oikeuden kriisi?



Suomalainen oikeuslaitos on kuluneena vuonna ollut kiitettävän näkyvästi otsikoissa. Tämä siitakin huolimatta, että lautamiehiä koskevat uudistukset eivät sanottavammin keskustelua herättäneet. Henkilökohtaisesti jäin siihen käsitykseen, että suuri osa eduskunnasta ei ymmärtänyt edes, mistä olivat päätämässä. Lakivaliokuntaakin tuntuivat kiinnostavan enemmän iltalehtien lööppeihin päätyvät asiat.

Keväällä julkistettiin kauhealla kiihkolla kysely, jossa osa asianajajista ja muista juristeista katsoi kärjätuomarien ammattitaidon olevan puutteellinen, tuomioiden laadun olevan heikko ja jopa syyttömiä tulleen tuomituksi. Tällaisia uutisia lukeva tavallinen kansalainen kokee olonsa varmasti melko turvattomaksi. Tiedotusvälineet tosin yleensä unohtivat mainita, että useimmiten oikeuden antamia tuomioita pidettiin hyvinä. Muutenkaan tuo kysely ei täyttänyt minkäänlaisia tieteellisen tutkimuksen kriteerejä. Analyysia kyselyn tuloksista oli aivan turha odottaakaan.

Toisaalta julkisuudella oli yksi positiivinenkin seuraus. Kärjätuomareiden usein kohtuuttomaksi nouseva työtaakka tuli kansan tietoisuuteen. Ja tulipa esille myös työrauhan puute, kun eri asianomaistahot avustajineen ahdistelevat tuomareita. Oman kokemukseni mukaan tuomareiden ammattitaidossa esiintyvät ongelmat tai huonot tuomiot ovat melko marginaalinen ilmiö kaikista näistä työpainesta huolimattakin.

Tyytymättömyyden juuret ovatkin jossain aivan muualla.

Lautamiesten rooli osana kärjäoikeuksien laadun kohottamisesta on ensiarvoisen tärkeä. Jos kärjätuomari yhdessä lautamiesten kanssa päätyy tiettyyn tulokseen syillisyydestä tai syyttömyydestä, pidän sitä huomattavasti luotettavampana kuin "vääräyttä kokeneen" osallisen asianajajan arviota. Yhdessä lautamiesten kanssa asiaa pohtiessaan kärjätuomari joutuu myös muotoilemaan tuomiolauselmaa sellaiseksi, että sen menestyminen on parempi.

Viime kuussa keskustelun aiheeksi nousi kysymys oikeudessa avustavien lakimiesten palkkioista. Tähän asiaan oma järjestömme on jo aiemmin ottanut kantaa, ja esittänyt vakuuttavia tilastoja kestävämmästä kulujen noususta viime vuosina. Usein lautamiehet ja oikeuden puheenjohtaja ovat myös olleet yksimielisiä näiden palkkioiden kohtuullistamisesta. Maallikkokin on nähnyt, milloin on kyse perusteettomasta rahastuksesta. Sellaisessa tilanteessa on vaadittava sekä oikeuden että kohtuuden toteutumista.

Nämä kohu-uutiset nostavat aiheellisen kysymyksen siitä, mihin suuntaan suomalainen oikeuslaitos on menossa. Onko se jo jonkinlaisessa kriisissä? Suurin ongelma lienee tässäkin tapauksessa raha.

Oikeudenhoitoon kohdistetaan jatkuvasti leikkauksia, jollaiset tulevaisuudessa voivat vaarantaa kansalaisten perustuslain mukaiset tasavertaisuuden ja oikeusturvan. Lautamiehiin jo kohdistuneet leikkaukset ovat tässä kovin marginaalisia, eikä niillä varmasti ongelmaa kyetä ratkaisemaan vaikka maallikoista oikeudessa luovuttaisiin kokonaan. Tässä lehdessä tutkija Merva Hämäläinen valottaa naapurimaamme Ruotsin lautamiesjärjestelmää. Se on erinomainen esimerkki siitä, miten arvojen tulisi olla myös meillä. Maallikkojen osallistuminen on luovuttamaton periaate ruotsalaisessa oikeusjärjestelmässä.

Kun meillä vähennettiin lautamiesten määrää, vedottiin siihenkin että Ruotsissa ollaan menossa samaan suuntaan. Eipä vaan mentykään. Yhtään ei tingitty hyväksi havaitusta järjestelmästä. Ruotsissa naurettiin populistisille puheille aiheutuvista säästöistä.

Suomikin voi vielä palata entiseen tässä asiassa. Ensi vuonna on taas eduskuntavaalit, joissa voimme valita viisaita ja avoimin silmin tulevaisuuteen katsovia lainsäätäjiä.

Jouni Elomaa
puheenjohtaja

Merva Hämäläinen:

Muutoksia Ruotsin lautamiesjärjestelmässä



Tutkija Merva Hämäläinen tuntee ruotsalaisen oikeusrakenteet ja sen maallikotuomarijärjestelmän.

Ruotsissa on noin 8267 lautamiestä ja lautamiehiä on käräjäoikeudessa, hovioikeudessa, hallinto-oikeudessa ja kamarioikeudessa. Maallikoita on myös erityistuomioistuimissa kuten mm. työtuo-
mioistuimissa. Ruotsissa on jury painovapausjutuissa. Ruotsissa on myös 431 lautamiestä maahanmuuttotuomioistuimissa. Korkeimmassa oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa ei ole lautamiehiä.

Ruotsiin käräjäoikeudet tulivat jo 1971. Lautamiehet saivat yksilöllisen äänioikeuden jo vuonna 1983. Nykyisin lautamiehet osallistuvat tuomitsemiseen ennen kaikkea rikosjutuissa, mutta myös joissain perhejutuissa.

Hallinto-oikeudessa lautamiehet ovat mukana ratkaisemas-

sa useimmissa jutuissa. Ruotsissa kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet neljäksi vuodeksi.

Ruotsissa on lautamiesten koko Ruotsin kattava liitto ja paikallisia lautamiesyhdistyksiä. Ne järjestävät koulutusta ja opintovierailuja lautamiehille.

Lautamiehen kriteerijä Ruotsissa

Lautamieheksi on vaalikelpoinen jokainen Ruotsin kansalainen, joka ei ole alaikäinen eikä ole holhouksen alainen. Lisäksi vaaditaan, että esim. käräjäoikeuden lautamies asuu käräjäoikeuden tuomiopiirissä.

Lautamieheksi voi valita vain henkilön, joka on sopiva tähän

tehtävään ottaen huomioon arvostelukyky, itsenäisyys, lainkuulaisuus ja muut tekijät. Lautamiesten valinnassa on pyrittävä siihen, että lautamieskunta saa monipuolisen kokoonpanon ottaen huomioon ikä, sukupuoli, etninen tausta ja ammatti.

Ruotsissa lautamiehet tuomitsivat keskimäärin 15 päivänä vuonna 2012.

Kokoonpanoja

Rikosjutuissa, kun rangaistuksen odotetaan olevan ankarampi kuin sakkoa, kokoonpano käräjäoikeudessa muodostuu yhdestä lakimiestuomarista ja kolmesta lautamiehestä. Käräjäoikeudessa riita-asioissa kokoonpano on tavallisesti yksi lakimies tai kolme lakimiestuomaria.

Hovioikeudessa pääkäsittelyssä rikosjutut ratkaisee kolme lakimiestuomaria ja kaksi lautamiestä kun rangaistuksen odotetaan olevan ankarampi kuin sakkoa. Riitajutut ratkaisevat hovioikeudessa tavallisesti kolme tai neljä juristituomaria. Käräjäoikeudessa pääkäsittelyssä perheoikeudellisissa jutuissa on kokoonpanoissa tavallisesti juristituomari ja kolme lautamiestä.

Hovioikeudessa pääkäsittelyssä perheoikeudellisissa jutuissa on kokoonpanossa kolme juristituomaria ja kaksi lautamiestä. Lautamiehet osallistuvat asian ratkaisemiseen kokonaisuudessaan.

Kunniatehtävä

Hallituksen esityksessä 2005/06:180 vahvistettu lautamiesinstituutio on esitetty argumentteja lautamiesinstituutiosta. Sen mukaan lautamiestehtävää voidaan pitää kunniatehtävänä.

On olemassa laaja poliittinen yksimielisyys että lautamiesten

osallistuminen tuomitsemiseen on tärkeää mm. koska se edistää sitä että tuomioistuinten ratkaisut ovat linjassa yhteiskunnassa olevien yleisten arvostusten kanssa. Lautamiehillä on hyvin tärkeä tehtävä mm. koskien harkintaratkaisuja esim. todistusten arviointi ja seuraamuksen valinta.

Lautamiespalkkiot Ruotsissa

Lautamies ja juryjäsen saavat peruspalkkion jokaisesta istuntopäivästä. Peruspalkkio koko päivän työskentelystä on 500 kruunua. Jos työskentely tuomioistuimessa vie alle kolme tuntia, maksetaan 250 kruunun palkkio päivästä. Jos käsittely pidetään viikonloppuna, maksetaan tavallisen palkkion lisäksi 500 kruunua. Jos lautamiestehtävän hoidon takia syntyy ansiomenetyks, se korvataan. Myös matkakulut ja päiväraha maksetaan lautamiehelle.

Ruotsi paneutuu asiaan

Ruotsissa julkaistiin kesällä 2013 melkein 500 sivun lautamiesselvitys mietintö SOU 2013:49 lautamiestehtävä - laajennettu rekrytointi ja pätevä mukanaolo. Sen lähtökohtana on, että lautamiesjärjestelmä säilytetään ja että lautamiesten mukanaolo tuomitsemisessa on tärkeää.

Esim. Tukholman yliopiston processioikeuden professori emeritus Christian Diesen, joka on kirjoittanut kirjan maallikotuomareista, on kirjoittanut että Ruotsissa tuntuisi yhtä kaukaiselta ajatuksesta lakkauttaa lautamiesjärjestelmä kun tuoda Ruotsiin tasavalta. Myös oikeusministeri Morgan Johansson on esimerkiksi uutispalvelu InfoTorg juridikin järjestämässä lautamiehiä koskevassa keskustelutilaisuudessa 21.9.2011 sanonut, että lautamiesjärjestelmä tulee säilyttää.

Tärkeä tehtävä

Lautamiesselvitys mietinnössä SOU 2013:49 todetaan lisäksi että lautamiehillä on tärkeä tehtävä ja että he valvovat tuomioistuimia, vaikuttavat päätöksiin ja siten auttavat ylläpitämään luottamusta oikeuslaitokseen sekä luomaan legitimitettä tuomioistuinten ratkaisuihin.

Lautamiesselvitys mietintö SOU 2013:49 ehdottaa myös uutta rekrytointimenettelyä, jossa jokainen voi hakea tai ehdottaa jotain toista henkilöä lautamiestehtävään kunnalle tai maakäräjille. Mietinnön mukaan lautamiesten valinnan tulee jatkossakin tekemään kunnanvaltuusto ja maakäräjävaltuusto, mutta ehdottaa lakiin kirjoitettavaksi vaatimuksen, että valtuuston on valittava vähintään puolet lautamiehistä siitä ehdokaiden ryhmästä, jota ei ole valtuustossa edustettuna oleva poliittinen puolue ehdottanut eli vapaasta kiintiöstä.



Suomalaisten maallikotuomareiden tulevaisuudenkuva on hämäämpi kuin ruotsalaisten virkaveljien. Suomalaisia maallikotuomareita Tukholman vierailulla.

Lautamiesselvitys mietinnössä SOU 2013:49 ehdotettiin myös mm., että 1) lautamiehet eivät enää osallistuisi tuomitsemiseen hovi- ja kamarioikeuksissa, 2) lautamiesten määrä käräjä- ja hallinto-oikeuden kokoonpanossa laskisi kolmesta kahteen, 3) lautamiehet eivät enää olisi mukana rikosjuttujen pääkäsittelyssä, jos mistään niistä rikoksista joita jutussa käsitellään, ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin vankeutta kaksi vuotta ja 4) päiväpalkkio kaksinkertaistuisi. Näitä ehdotuksia ei käsitelty hallituksen esityksessä 2013/14:169, mutta niitä käsitellään edelleen oikeusministeriössä.

Ehdotuksia

Hallituksen esityksessä 2013/14:169 on käsitelty kuitenkin joitain SOU 2013:49 lautamiesselvitys mietinnössä tehtyjä ehdotuksia ja hallituksen esityksessä on ehdotettu joitakin muutoksia lautamiesselvityksen ja ne tulivat voimaan 1.9.2014.

On haluttu mm. kiristää sopivuuksivaatimusta.

Tuomioistuimen tehtävänä on 1.9.2014 alkaen, koskien lainkuullaisuutta, tarkastaa lautamieheksi valituksi tulleen henkilön sopivuus. Tuomioistuin voi pyytää rikosrekisteriotteen kyseisestä lautamiehestä.

Tuomioistuimen pitää vapauttaa tehtävästään lautamies, joka tekemällä rikoksen tai muulla tavalla on tullut epäsovittavaksi tehtävään.

1.9.2014 voimaan tulleen lainmuutoksen mukaan riittää siis, että on tullut epäsovittavaksi tehtävään, kun aikaisemmin vaadittiin, että lautamies on tullut ilmeisen epäsovittavaksi tehtävään. 1.9.2014 lisättiin myös vaatimus, että lautamies ei saa olla konkurssissa.

Ei ole poliittinen tehtävä

Vuodesta 2015 alkaen lautamiesten vaali pidetään kunnanvaltuuston ja maakäräjien valtuuston vaaleja seuraavana vuonna, eikä enää kunnanvaltuuston ja maakäräjien valtuuston vaalin yhteydessä, koska on oltava selvä, että lautamies-tehtävä ei ole poliittinen tehtävä.

Hallituksen esityksessä 2013/14:169 ei käsitelty rekrytointimenettelyä, mutta 13.2.2014 hallitus antoi valtiokonttorille tehtäväksi tuoda esiin lisäperusteita, joita tarvitaan, jotta voidaan ottaa kantaa pitääkö lautamiesselvitys mietinnön SOU 2013:49 ehdotus muuttuneesta rekrytointimenettelystä ja ns. vapaa kiintiö toteuttaa. Valtiokonttorin selvityksen on oltava valmis viimeistään 13.2.2015.

Koulutusta

Johdanto- ja kertauskoulutuksen on ehdotettu tulevan Ruotsissa pakollisiksi lautamiehille vuodesta 2016 alkaen. Tässä koulutuksessa käsiteltäisiin mm. jääviys-, vaitiolovelvollisuusmääräyksiä ja eettisiä kysymyksiä. Ensimmäistä

kertaa lautamieheksi valitun henkilön olisi osallistuttava johdantokoulutukseen ennen kuin työskentely lautamiehenä alkaa.

Uudelleen valitun lautamiehen olisi myös pakollista osallistua kertauskoulutukseen 6 kuukauden kuluessa lautamiehenä työskentelyn aloittamisesta. Jokainen tuomioistuin olisi yhteistyössä tuomioistuinviraston kanssa vastuussa siitä, että koulutusta järjestetään lautamiehille.

Tuomioistuinviraston tehtävänä on järjestää perusta koulutuksille. Hallituksen tarkoituksena on laatia asetusta, jossa on määrättyä lautamiesten johdanto- ja jatkokoulutuksesta.

Jos kansa haluaa....

Hallituksen esityksen 2013/14:169 mukaan olisi tärkeää, että lakimiestuomareille järjestettävässä koulutuksessa olisi koulutusjakso, joka käsittelee lautamiesten osallistumista tuomitsemiseen.

Upsalassa aikaisemmin prosessioikeuden professorina toiminut Per Olof Ekelöf ja Tukholman yliopiston prosessioikeuden professorin Henrik Edelstamin Oikeudenkäynti oppikirjassa todetaan, että jos kansa haluaa toimia lautamiehenä tai haluaa, että lautamiehet ovat tuomitsemassa, niin lautamiehiä tulee olla tuomioistuimissa.

(Kirjoittaja Merva Hämäläinen on tutkija, Oikeustieteellinen tiedekunta Helsingin yliopisto)

Rajat ylittävä rikollisuus ja oikeusjärjestelmän muutospainet koulutusristeilyn teemoina

Lautamiesten koulutuspäivillä pohdittiin sekä rajat ylittävän rikollisuuden että muutosten ravisteleman oikeusjärjestelmän olemusta ja laatua.

Oikeusvalvontaosasto osastopäällikkö **Petri Martikainen** listasi oikeuskanslerin tehtäväkuvia ja esitteli myös mallitapauksia oikeuskanslerin toiminnasta teemalla "Oikeuskanslerin tehtävä tuomioistuinten valvojana".

-Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointien lainmukaisuutta ja oikeuskanslerin on myös valvottava, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista, Martikainen selvitti.

-Oikeuskanslerin rooli on ohjaava ja ennaltaehkäisevä, yksittäistapauksessa esitetyt yleistettävissä olevat kannanotot, tietoisuus valvonnan olemassaolosta. Rooli on myös korjaava ja luottamusta lisäävä: lainsäädännön puutteet, soveltamiskäytäntövirheet, yksittäistapaukset.

Oikeuskanslerin tutkii asian, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menetelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta

Oikeuskansleri ei kuitenkaan käsittele kantelua, joka koskee yli kaksi vuotta vanhaa asiaa, ellei siihen ole erityistä syytä.

Oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen,



Petri Martikainen

oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta.

Jos yleinen etu vaatii, oikeuskanslerin on ryhdyttävä toimenpiteisiin oikeuden saamiseksi lainvastaiseen tai virheelliseen päätökseen tai menettelyyn.





Kari Harju

Suojelupoliisi tuottaa turvallisuustietoa

Suojelupoliisin turvallisuus- ja alueyksikön päällikkö **Kari Harju** selvitti maallikkotuomariväelle yhteiskunnalle tärkeän turvallisuus-solun olemusta ja toimintaa.

Suojelupoliisi tuottaa operatiivisella toiminnallaan ja yhteistyöllä suomalaisen yhteiskunnan hyväksi analysoitua ja ajankohtaista turvallisuustietoa.

Suojelupoliisin tehtävänä on torjua sellaisia hankkeita ja rikoksia, jotka voivat vaarantaa valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtakunnan sisäistä tai ulkoista turvallisuutta sekä suorittaa tällaisten rikosten tutkintaa.

Suojelupoliisin tehtäväkuvaan kuuluu myös ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta valtakunnan turvallisuutta vaarantavan toiminnan estämiseksi.

-Tietoverkot vakoilun välineenä ovat merkittävä uhka, kuten räätälöidyt ja kohdennetut verkko-hyökkäykset. Valtioiden suorittama kybervakoilu on merkittävästi lisääntynyt, Harju selvitti.

Suomi ei ole Harjun mukaan väkivaltaisten radikaali-islamististen tai muiden terroristijärjestöjen ensisijainen kohdemaa. Organisoituneen terrorismin uhka suoraan Suomea tai sen väestöä kohtaan on edelleen matala.

-Ilman ulkopuolista ohjausta toteutettujen radikaali-islamististen väkivallantekojen uhka Suomessa samoin kuin muualla Euroopassa on kuitenkin kohonnut. Tällaisten tekojen taustalla voivat olla yksittäiset radikalisoituneet henkilöt tai pienryhmät, jotka toimivat täysin itsenäisesti tai joilla saattaa olla kytköksiä ulkomailla toimiviin väkivaltaisiin verkostoihin.

-Ulkomaisissa konflikteissa, erityisesti Syyriassa, aseelliseen toimintaan osallistuvien, ja sieltä Suomeen palaavien henkilöiden lukumäärä on kasvussa. Tällaisten henkilöiden länsimaalaisvihamielinen maailmankuva sekä mahdollisesti alentunut kynnys ja yksilölliset syyt väkivallan käyttöön ovat uhkaa kohottavia tekijöitä.

Harjun mukaan Suomessa on

muita valtioita sekä uskonnollisia intressejä edustavia kohteita sekä kansainvälisiä tapahtumia, joihin kohdistuu normaalia korkeampi uhka sekä terroristijärjestöjen että yksittäisten radikaalien henkilöiden taholta.

Yhteiskuntaa uhkaavan radikaalismin eri muotoja Harju listasi näin: uskonnollinen radikalismi, poliittinen radikalismi, ulkomainen ulottuvuus, kotimainen toiminta, vastakkainasettelun vaarat ja yksinäiset radikaalit toimijat.

Rajat ylittävä rikollisuus ja rajavartiosto

Rajat ylittävän rikollisuuden keskeinen torjuja on Rajavartiosto. Sen oikeudellisen osaston osastopäällikkö, hallitusneuvos **Ari-Pekka Koivisto** kertoi rajaturvallisuuden ylläpitämiseen liittyvästä rikostorjunnasta.

-Rajavartiolaitoksen rajaturvallisuuden ylläpitämiseen liittyvän rikostorjunnan tavoitteena on ehkäistä, paljastaa ja selvittää erityisesti Rajavartiolaitoksen valvoman Schengen-ulkorajan ylittäviä laittomaan maahantuloon liittyviä rikoksia yhteistyössä muiden PTR-viranomaisten kanssa.

-Jokaisella viranomaisella oma roolinsa rikos-torjunnassa ja tutkinnassa. Merkittävimmät käytännön toimintamuodot rikostorjunnassa ovat viranomaisten yhteinen rikostiedustelu ja analyysitoiminta sekä kohdetorjuntatoiminta.

Rajavartiolaitos huolehtii omassa valvontatoiminnassaan esille tulleista suppeaa esitutkintaa edellyttävistä asioista, epäillyistä luonnonvararikoksista sekä ratti- ja vesiliikennejuopumuksista.

Merellisen ympäristönsuojelun valvontaa tehdään muun muassa alusöljypäästöjen havaitsemiseksi merialueilla sekä päästön aiheuttajan vastuuseen saattamiseksi määrämällä hallinnollinen öljypäästömaksu. Rajavartiolaitos tekee myös alusöljypäästöjen esitutkinnan.

Rajavartiolaitos osallistuu myös rikostorjunta- ja esitutkintayhteistyön kehittämiseen Venäjän viranomaisten ja erityisesti turvallisuuspalvelun kanssa.



Ari-Pekka Koivisto



Matti Tolvanen



Hannu Laitinen

Ensikertalaisuuden pulmia

Rikos oikeuden professori **Matti Tolvanen** Joensuun yliopistosta selvitti ehdonalaisuuden ja törkeiden rikostuomioiden suhteita teemalla "Ensikertalainen" -jaksot ja tuomioalennukset törkeistä rikostuomioista.

-Vanki päästetään ehdonalaiseen vapauteen (vankilan johtajan päätöksellä) kun hän on suorittanut 2/3 rangaistuksesta. Jos rikos tehty alle 21-vuotiaana 1/3 tai jos ei ole rikosta edeltäneiden 3 vuoden aikana suorittanut vankeusrangaistusta, kun rangaistuksesta on suoritettu puolet.

-Tili siis nollautuu kolmessa vuodessa vankilasta päästyä lasketuna. Tolvanen muistutti myös asiaan liittyvästä ristiriidasta: ehdonalainen vapauskin on tietyssä mielessä rangaistus aikaa eli vankeusrangaistuksen suorittamista vapaudessa.

-Elinkautisvanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen, kun rangaistusta on kärsitty 12 vuotta (jos teko on tehty alle 21-vuotiaana, aika on 10 v) Vapauttamisen harkinnassa otetaan otetaan rikoksen laatu, myöhempi rikollisuus, vaarallisuus, rangaistusajan suunnitelman noudattaminen ja muu käyttäytyminen.

Ovatko tuomioiden "alennusjaksot" oikeudenmukaisuutta?

Käräjätuomari, osastonjohtaja **Hannu Laitinen**, Pohjois-Savon käräjäoikeudesta kertoi näkemyksiään tuomioiden ns. alennusjaksoihin, kysymällä, kenen etua ne palvelevat ja ovatko ne oikeudenmukaisuutta.

-Professori Matti Tolvanen on varmaan ennen tätä luentoa jo akateemisella viisaudella selostanut ehdonalaiseen vapauttamista, joten tyydyn vain pääpiirteittäin viittaamaan asiaa koskeviin lainkohtiin eli ensi sijaisesti rikoslain 2C luvun 5 §:än, Laitinen pohjusti.

-Mainitun lainkohdan mukaan "ehdonalainen vapauttaminen tarkoittaa ehdottomaan vankeus-

rangaistukseen tuomitun vangin päästämistä suorittamaan loppuosan rangaistuksesta vapaudessa". Lain sanamuoto "suorittamaan loppuosan vapaudessa" on kaunis ilmaisu, rehellisempää olisi ollut sanoa, että vapautuu suorittamasta loppuosaa tietyin ehdoin.

-Monilla ilmaisuilla on tarkoitus tynnyttää yleistä mielipidettä tai joskus jopa johtaa harhaan. Harhaan johtamista esiintyy usein komiteoiden mietinnöissä ja hallituksen esityksissä, kun esimerkiksi sanotaan, ettei "uudistus" vaikuta huonontavasti henkilöstön asemaan tai ei aiheuta valtiolle lisäkustannuksia.

-Ehdonalaiseen vapautumista perustellaan monilla seikoilla, joista osa on painavampia ja osa kevyehkömpiä. Kevyehköltä tuntuu perustelu, jonka mukaan kahdeksan vuotta vankeutta tuntuu yhteiskunnan taholta tulleen moitittavammalta, vaikkei sitten istuisikaan kuin puolet, kuin se, että tuomittaisiin neljä vuotta ja se pitäisi istua.

On vähän samaa tuntua kuin se, että joissakin maissa tuomitaan satoja vuosia vankeutta. Samoin ei tunnu kovin painavalta peruste, että yleinen mielipide on kuohuksissa, kun teko on juuri tullut ilmi, mutta lauantun, kun aikaa on kulunut, Laitinen totesi.

Sopeuttamista?

-Tietyllä skeptisyydellä tulee suhtautuneeksi myös ajatukseen, että ehdonalaisten vapauden ideana on vangin asteittainen sopeuttaminen vapauteen. Tietysti voi kysyä, sopeuttaako heidät ehdonalaiseen vapauttamisen vai se, etteivät he enää halua joutua vankilaan, Laitinen pohti.

-Painavimpina perusteina lieinee todellisuudessa se, että vankilassa pitäminen on valtiolle kallista ja päästämällä vankeja ehdonalaiseen vapauteen saavutetaan huomattavia säästöjä vankilakuluissa. Kokonaissäästöjä tulee kuitenkin vain niiden osalta, jotka eivät pala vankilaan. Osa sen sijaan tekee heti kohta uusia rikoksia ja aiheuttaa niillä yhteiskunnalle ja asianomistajille uusia kuluja ja sitten myö-



Matti Palojärvi



Tuula Hiukka-Poikela



Mika Rislä



Kari Tolvanen



Jorma Kalske ja Juha-Matti Hämäläinen

hemmin taas vankilakuluja.

-Itselleni jäi mieleen se vaihe 1970-luvulta alkaen, kun rangaistuksen määrissä ja laadussa tapahtui huomattavia alennuksia. Syytettyjen rikosrekisterien pituus kasvoi nopeasti huimasti. Sen jälkeen lyhennettiin sitä aikaa, minä rikokset näkyvät rikosrekisterissä, Laitinen selvitti

Joissain tapauksissa ehdonalaiseen vapautumiseen voi vaikuttaa hyvä käyttäytyminen vankilassa. Tämä olisi hyvä peruste helpottamaan vankilaviranomaisten työtä ja vankilassa käyttäytymistä.

Pääsääntö rikoslain 2C luvun 5 §:ssä on, että vanki pääsee ehdonalaiseen vapauteen, kun on suorittanut rangaistuksesta kaksi kolmasosaa ja puolet, jos rikos on tehty alle 21 -vuotiaana. Kuitenkin, jos vanki ei ole rikosta edeltäneiden kolmen vuoden aikana suorittanut vankeusrangaistusta vankilassa, vastaavat ajat ovat puolet ja kolmasosa. Lainkohdan kirjoitusjärjestys vähän ihmetyttää. Ei kai silläkin ole tahdottu antaa kuvaa pitemmästä pääsäännöstä.

-Eikö olisi pitänyt kirjoittaa, että ehdonalaiseen vapauteen pääsee, kun on suorittanut puolet tai alle 21 -vuotiaana tehdystä kolmasosan ja, jos on ennen rikosta kolmen vuoden aikana lusunut, niin sitten 2/3 tai 1/2 jälkeen. Jos haluaa olla ilkeä, voi sanoa, ettei kolme vuotta ole kyllä pitkä aika, kun tavallinen ihminen ei koko elämänsä aikana syyllisty tai ainakaan jää kiinni rikoksesta, josta tulisi ehdotonta vankeutta, jonka sijasta ei määrätä edes yhdyskuntapalvelua tai valvontarangaistusta.

-Tässä yhteydessä en malta olla ihmettelemättä sitäköän avustajien usein sanomaa, " ettei ole todennäköistä, että päämieheni jatkaa rikollista toimintaa, kun hän ei nyt enää viimeisen kolmen kuukauden aikana ole syyllistynyt rikoksiin".

-Samantasoinen väite on se jatkuvasti toistettu, että kerroin esitutkinnassa syyllistyneeni rikokseen, kun poliisit uhkasivat, etten muuten pääse pitkiin aikoihin pois putkasta.

-Heikkoja ovat nykyepäilyt,

kun vanhassa Neuvostoliitossa piti epäiltyä hakata viikkokaupalla ennen kuin "tunnustautuivat" kansanhollisiksi.

Laitista ihmetyttää

-Minua on aina ihmetyttänyt se ero, mikä on taposta ja murhasta tuomittujen todellisen rangaistusajan välillä. Vaikka taposta olisi tuomittu maksimirangaistus 12 vuotta, mikä on perin harvinaista, pääsee ensikertainen vapaaksi kuuden vuoden jälkeen. Jos teko on kuitenkin katsottu murhaksi, on ensimmäinen vapautumismahdollisuus rikoslain 2C luvun 10 §:n mukaan 12 vuotta. Tekojen välillä ei tarvitse olla kovinkaan suurta eroa ja luonne on voinut ratketa äänestyspäätöksellä, mutta todellinen rangaistus on kaksikertainen.

-Pisimmillään ehdonalaiseen vapautteen pääseminen on kestänyt yli 20 vuotta. Erään tällaisen jouduin vangitsemaan kuitenkin noin kuukauden ehdonalaiseen vapautumisen jälkeen, kun vapautunut teki taas uuden henkirikoksen, josta taisi tulla uusi elinkautinen. Ihminen pystyy näköjään istumaan useamman elinkautisen, vaikka elää vain kerran.

-Vaikka vankien totuttaminen siviilielämään onkin kannatettava pyrkimys, tietää kokenut tuomari suoralta kädeltä odottaa uutta istuntoa tiettyjen henkilöiden päästessä vapaaksi. Ei pelkästään maallikko kysy, onko paikallaan, että yhteiskunta ei voi suojautua sellaisia vastaan, jotka lähes varmuudella tulevat terrorisoimaan ympäristöään. Tällaista ei tietenkään kannata kysyä ihmisoikeusjuristeilta.

-Osavastuun voisivat kantaa tuomioistuimetkin, jotka eivät uskalla käyttää edes niitä keinoja, jotka jo on olemassa. Yleensäkin tuomioistuimilla on taipumus käyttää normaalirangaistuksia eli rangaistuksia, joita teoista keskimäärin tuomitaan, kun sen sijaan jokaista tapausta tulisi tutkia erillisenä ja tuomita sellainen rangaistus, joka siihen sopii.

Erilaisia alennuksia annetaan tuomiossakin

-Alennustahan saa mm. rikoksen alle 18 -vuotiaana tehnyt taikka rikoksen yritykseen tai avunantoon syyllistynyt. Alennuksen määrää ei ole säädetty, mutta kyläkin enimmäismäärä, joka on 3/4 osaa maksimista. Alennus liikkuu usein kolmasosan tietämissä. Samanlainen alennus koskee alentuneesti syntäkeista, jota ennen nimitettiin varttihulluksi, mutta Jammun toiminta aikoinaan aiheutti sen, että alentunut syntäkeisuus ei kuitenkaan vaikuta käytettävissä olevaan enimmäisrangaistukseen.

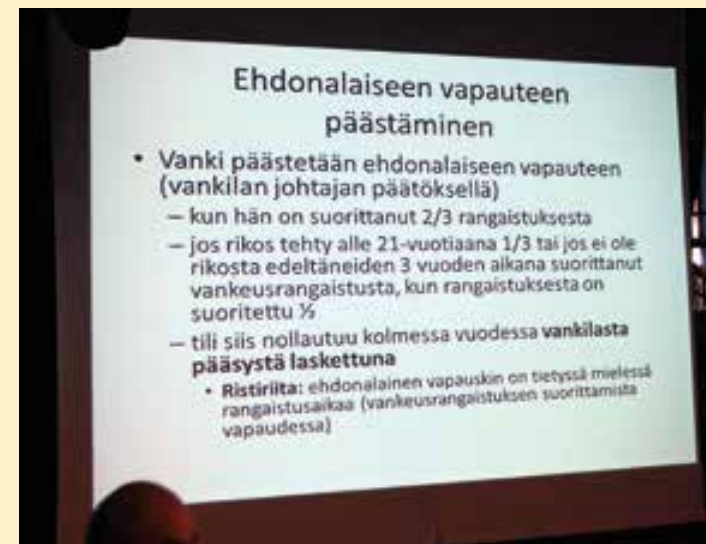
-Alentuneesta syntäkeisuudesta, ei kuitenkaan nykypäivään soveltuvana, löytyy esimerkki klassisesta venäläiskirjallisuudesta eli Roskolnikov Dostojevskin teoksessa Rikos ja rangaistus.

-Tukkualennusta varsin suuresti saa myös, jos tekee useampia rikoksia. Yhteisestä rangaistuksesta säädetään rikoslain 7 luvussa. Tuomiossa ei, toisin kuin ennen, näy rikosten yksikkörangaistukset, joten rangaistuksen laskemistapa jää arvaamisen varaan.

Epäillä kuitenkin voi, että ankarimpaan yksikkörangaistukseen, kun kysymys on vankeudesta, on lisätty kolmasosa muiden tekojen rangaistuksista. Yhteinen rangaistus saattaa sisältää myös täytäntöön pantavaksi määrätyn jäänösrangaistuksen, siis sen mikä jäi suorittamatta, kun vanki pääsi ehdonalaiseen vapauteen. Tästäkin on tehty mojova alennus, jonka määrä selviää kuitenkin tuomion perusteluista.

Yhteistä rangaistusta määrätessä tuntuu joskus kohtuuttomalta se, millainen tuomio on tullut vain yhteen tekoon syyllistyneelle, verrattuna sellaiseen, joka on tehtänyt isonkin tukun rikoksia.

-Alennuksia tulee myös muilla tavoilla esim. siten, että yksi päivä vankeutta korvautuu yhdellä tunnilla työtä, jota nimitetään yhdyskuntapalveluksi, tai siten, että osa sakoista jää perimättä eikä voida muuntaa vankeudeksi, mistä aina-



kaan kauppiat ei pidä, kun juoksalajat voidaan hakea rangaistuksesta.

Haastaminen ulkomailta

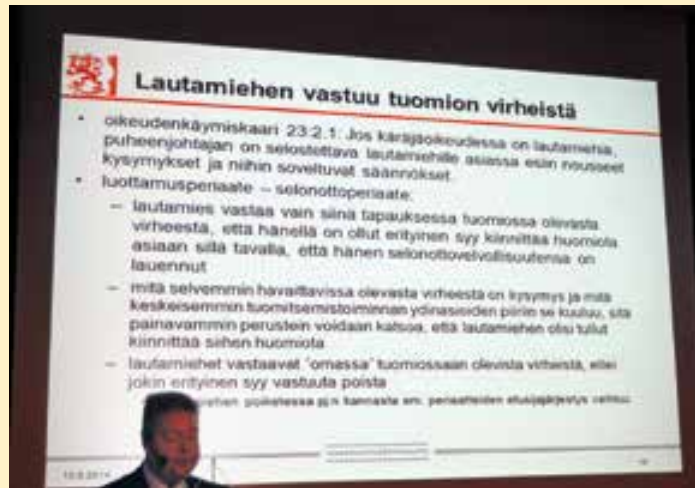
Käräjätuomari, osastonjohtaja Matti Palojärvi kertoi, millaista on haastaminen ulkomailta, millaiselta näyttää rikosprosessin täytäntöönpano kansainvälisellä pelikentällä.

-Vuonna 2010 muista Pohjoismaista siirrettiin täytäntöönpantavaksi 81 vankeusrangaistusta Suomessa. Suomessa tuomitun

rangaistuksen täytäntöönpano siirrettiin muuhun Pohjoismaahan 42 tapauksessa.

-EU-jäsenvaltion on otettava tuomittu vastaan, ellei tapaukseen voida soveltaa puittepäätöksessä olevia erityisiä kieltäytymisperusteita. Sellainen voi olla esimerkiksi vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon lyhyys (alle 6 kuukautta), minkä vuoksi siirto ei ole järkevää. Päätös

tuomitun vastaanottamisesta tulee tehdä viimeistään 90 päivässä tuomion antaneen valtion pyynnön vastaanottamisesta. Suomen



sessä. Esitelmässä tuli ilmi, että esitutkintayhteistyö on muuttunut aiempaa velvoittavammaksi, muun muassa näin:

Syyttäjä on pidettävä tietoisena esitutkinnan etenemisestä ja syyttäjällä on velvollisuus tarvittaessa osallistua esitutkinnan ohjaamiseen. Esitutkintaviranomaisilla ja syyttäjillä on velvollisuus neuvotella yhteistyön järjestämiseen liittyvistä kysymyksistä.

Syyttäjän roolia on tarkoitus vahvistaa esitutkintayhteistyötä tehostamalla, vaihtoehtoisia tapoja esitelmän mukaan on olemassa.

Laatua Pohjoisesta

Lapin KO:n kärjätuomari **Tuula Hiukka-Poikela** luennoi laadusta kertomalla mitä on Pohjoisen laatuhanke ja miten se toimii.

Vuonna 1999 Rovaniemen hovioikeuspiirissä aloitetun, kiitosta saaneen laadunparannushankkeen tavoitteena on ollut tukea tuomioistuinten perustyötä ja kehittää tuomioistuinten työtä niin, että oikeudenmukaisuus toteutuu, oikeudenkäynti on reilua, ratkaisut ovat lainmukaisia ja hyvin perusteltuja sekä tuomioistuinten palvelut ovat myös kustannustensa puolesta ihmisten saatavissa.

-Varsinainen laatutyö tapahtuu työryhmissä, joihin alkuvuosina osallistuivat hovioikeuspiirin tuomarit ja esittelijät. Myöhemmin vuosina ovat myös tuomioistuinten sidosryhmät kuten syyttäjät, asianajajat, oikeusavustajat ja tutkinnanjohtajat osallistuneet työryhmiin.

-Asetetut työryhmät työstävät vuosittain valittuja kehittämisteemoja. Metodina ovat yhteiset keskustelut. Keskusteluissa on kunnioitettu toistensa rooleja ja tehtäviä riippumattomuudesta tinkimättä. Työryhmät ovat kartoittaneet teemaansa liittyviä ongelmia, selvittäneet eri kärjäoikeuksien käytäntöjä ja tehneet parannusehdotuksia käytäntöjen yhtenäistämiseksi.

-Varsinaisten laatuteemojen lisäksi kinaakin vuonna on valittu muutamia toiminnallisia teemoja,



joiden kehittämiseen on eri tavoin laatuhanke yhteydessä kiinnitetty huomiota. Toiminnallisena teemana on ollut myös esimerkiksi sidosryhmäyhteistyön kehittäminen.

Vuodesta 2002 lähtien on myös laatuhanke osana järjestetty laatu-teemoihin liittyvää ja hanketta tukevia koulutuspäiviä.

Vuosittain loppuvuodesta ovat laatuhankeeseen osallistuneet tahot osallistuneet laatupäiville käsittelemään asetettujen työryhmien raportteja. Laatupäivillä on myös asetettu seuraavan vuoden laatu-tavoitteet.

Laatutyöhön on myös liittynyt vuosina 1999-2002 Lapin yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettu Pohjois-Suomen tuomarikoulu. Sen opetuksessa paneuduttiin tuomarien ammattitaidon kannalta keskeisten taitojen kehittämiseen, syvälliseen perehtymiseen eri oikeusalojen ydinkysymyksiin ja tuomareiden oikeudellisen yleissivistyksen laajentamiseen.

-Laatutyöryhmissä syntynyt uusi keskustelulukulttuuri on lisännyt yhteydenpitoa hovioikeuspiirin tuomareiden, kärjäoikeuksien ja hovioikeuden välillä. Varsinkin alkuaikoina innostus työryhmiin osallistumisen oli suurta. Keskustelut ovat mahdollistaneet parhaiden käytäntöjen vertailua sekä avartaneet omaa tietämystä.

-Keskustelut ovat myös mahdollistaneet ns.hiljaisen tiedon siirtymistä tuomarilta toiselle, Tuula Hiukka-Poikela korosti.

Lisää saastotoimenpiteitä tulossa

Oikeuslaitosmuutoksen nykytilanetta valotti hallitusneuvoston **Mika Risla**. Hänen terveisensä olivat maallikkotuomareiden kannalta jo aiemmin todetun kaltaisia eli masentavia.

-Hallitusohjelmasta johtuvien määräraha-leikkauksien taso kohtaa, leikkausten yhteismäärä oikeuslaitoksessa on vuonna 2015 noin 20 milj. euroa. Vuosina 2013-2015 määrärahasaaste edelleen pysyvästi alentavat leikkaukset ovat yhteensä 12 milj. euroa.

Järkeistämisen työkaluiksi Risla Esitteli muun muassa lainvalmistelun ajantasaisuuden ja laadun parantamista. Sähköistä asiointia lisätään ja koulutustoimintaa kehitetään kaikilla oikeudenhoidon sektoreilla ja tasoilla. Ohjelmaan kuuluu myös se, että videotallenteiden ja videokuulemisten käyttöä lisätään.

Rislan esitykseen kuului myös jo tutuksi tullut visio. Pitkän aikavälin suunnitelman mukaan tuomareita ja muuta lainkäyttöhenkilöstöä tarvitaan tulevaisuudessa nykyistä vähemmän ja lautamiehiä ei oikeudessa ole lainkaan.

Kansanedustajan näkemyksiä

Kansanedustaja **Kari Tolvanen** ei ollut koulutusristeilyllä, mutta hän lähetti näkemyksiään maallikkotuomareiden käyttöön:

-Eduskunta on kuluvalle vaalikaudella tehnyt monia hyviä uudistuksia, jotka tähtäävät uhrin aseman parantamiseen. Tämä on erittäin hyvä suunta. Erinomaisena uudistuksena on mainittava säännökset anonyymista todistelusta sekä todistajansuojeluohjelmasta. Nämä molemmat toimivat hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka heikommassa asemassa olevan asianosaisen asemaa voidaan parantaa ja suojata.

-Anonyymissa todistelussa on kyse siitä, että tiettyjen laissa määrättyjen edellytysten täyttyessä tuomioistuimella on oikeus erillisessä menettelyssä myöntää todistajalle anonyymiteittiä.

-Samaan suuntaan toimii myös todistajansuojeluohjelma, jossa on kyse erityisesti todistajien ja muiden vakavassa hengen tai terveyden vaarassa olevien, mm. rikosten uhrien suojaamisesta. -Parhaimmillaan todistajansuojelu mahdollistaa tehokkaan suojan todistajalle tai rikoksen uhrille konkreettista hengen tai terveyden uhkaa vastaan.

Hyvänä esimerkkinä uhrin aseman parantamisesta on myös eräiden törkeiden rikosten valmistelun kriminalisointi, jonka tarpeellisuus näyttöä mm. keväällä ilmoitulle Helsingin yliopistoon suunnitellun iskun yhteydessä. Uhrin asemaa parantavat myös rikosuhrinraportointien rahoituksen turvaaminen sekä vainoamisen kriminalisointi.

Lautamieselokuvan valmistuminen viivästyy

-lama ja rahoitusongelmat keskeinen syy

Elokuva, jonka tarkoitus on olla läpileikkaus ja ikkuna suomalaisen, erityisesti rikosoikeudenkäynnin olemukseen ei ole edennyt toivotulla vauhdilla. Tärkeimmät kuvaukset saatiin pääpiirteittäin tehtyä, mutta rahaa ei kuvan tekemiseen kerääntynyt riittävästi.

Elokuvan piti alkuperäisen suunnitelman mukaan valmistua joulukuksi, nyt seuraava mahdollinen valmistumisaikakohta on ensi vuoden puolella.

Rahoituksen järjestäminen on ratkaisevassa asemassa. Lahjoittajat ovat rahoittaneet kiittävästi ainutlaatuisia suomalaista dokumentteja, mutta lisää rahaa tarvitaan.

Perussyynä rahan niukkuuteen arvioidaan löytyvän yleisestä lamasta.

Elokuva ei ole haudattu, ensi vuoden puolella viimeistään asiaa tarkastellaan ja katsotaan miten rahoitus järjestyy. Joka tapauksessa lisää rahaa tarvitaan.

Varapuheenjohtaja Ralf Asplund täytti vuosia



Järjestösihteeri **Anu Heinänen** luovutti yhdistyksen standardin 60 vuotta täyttäneelle varapuheenjohtaja **Ralf Asplundille** työvaliokunnan kokouksen yhteydessä.

Heinänen muistutti että Ralf Asplund on tullut jäsenistölle tutuksi iloisena, avuliaana ja aktiivisena hallituksen jäsenenä.

-Olet yritys kiireistäsi huolimatta ollut valmis osallistumaan tähän aikaan vievään toimintaan täysin rinnoin vuodesta toiseen, Heinänen kiitteli.

Järjestösihteeri Anu Heinänen luovutti varapuheenjohtaja Ralf Asplundille yhdistyksen standardin.

Veljeskansan edustajat kiittivät Suomen yhdistystä



Suomen Maallikkotuomarit ry on ollut pitkään keskeisenä toimijana ja taustavoimana Viroon perustetun maallikkotuomariyhdistyksen syntymisessä ja eurooppalaisen maallikkotuomaritoiminnan kehittämisessä.

Viron maallikkotuomariyhdistys Eesti Rahvakohtuniken edustajat luovuttivat maallikkotuomariyhdistyksen koulutuspäivillä 2014 kunniakirjan Suomen maallikkotuomariyhdistykselle kiitokseksi yhteistyöstä. Kunniakirja oli osoitettu sen vastaanotaneelle herastuomari **Matti Laukkaselle** ja edelleen koko yhdistykselle. Luovuttajina olivat Viron maallikkotuomariyhdistyksen puheenjohtaja **Elle Topaasia** ja varapuheenjohtaja **Merle Haruoja**.

Viron ja Suomen maallikkotuomariyhdistykset tekevät jatkossakin yhteistyötä eurooppalaisen maallikkotuomarijärjestelmän ENLJ:n kanssa.

Kunniakirjan luovutus. Vasemmalta Merle Haruoja, Matti Laukkanen ja Elle Topaasia.

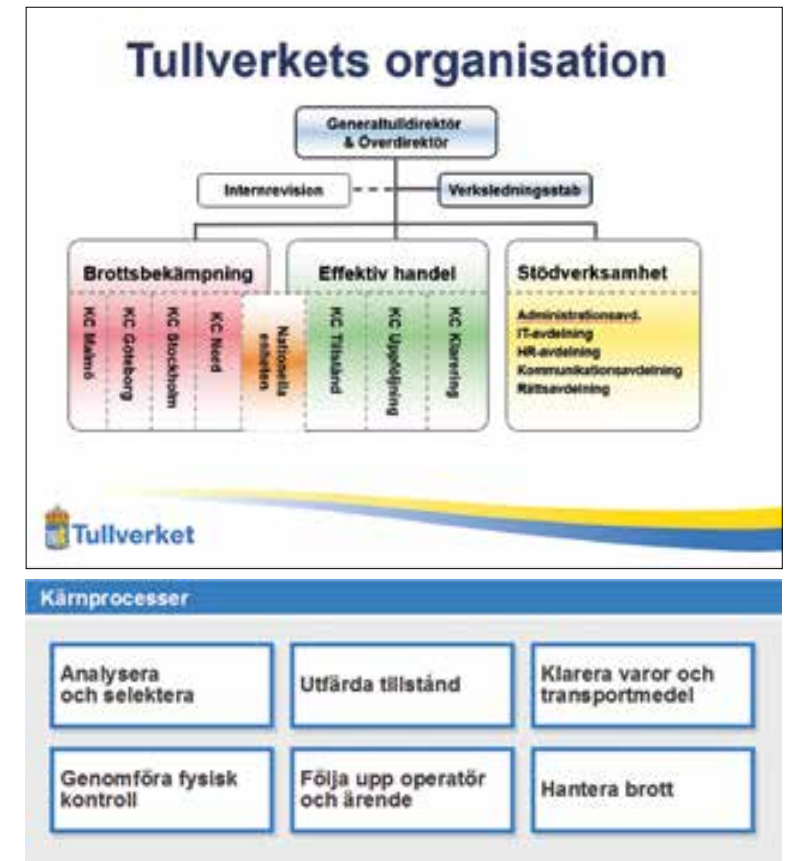
Suomalaiset maallikkotuomarit saivat tietoisuuden Ruotsin tullilaitoksesta

Tietoisuus Ruotsin tullin työstä koki useita kymmeniä maallikkotuomareita kuulemaan tullin tämänhetkisestä tilanteesta. Luennon pitänyt **Ralf Asplund** selvitteli naapurimaan tulliasioita ruotsalaisen aineiston perusteella.

Ruotsin tullin palveluksessa on yli 2000 henkilöä ja toimipisteitä ympäri maata. Tulli tekee suomalaisten virkaveljiensä tapaan yhteistyötä omien eri viranomaisten ja eri maiden tulli- ja rajaviranomaisten kanssa.

Yhteistyö on tiivistä myös poliisin kanssa. Tänä päivänä Ruotsissa kuten muissakin pohjoismaissa on kansainvälinen yhteistyö merkittävässä asemassa.

Tullin eräs painopiste on muun muassa huumeiden, alkoholin ja tupakankin laittoman maahan tuonnin estämisessä.



Ruotsin tulli tutuksi. Suomalaisia maallikkotuomareita luennolla.



Puuta maailman huipulta

Ympäristöä ja ihmistä kunnioittavaa puunjalostusta asiakkaiden ja luonnon ehdoilla.

Ostamme puuta ympäri vuoden, **pyydä tarjous leimikostasi.**

KEITELE
forest

www.keitelegroup.fi



Koulustristeily on perinteisesti tarjonnut osallistujille tehokkaan ja monipuolisen, oikeudenkäyttöä koskevan tietopaketin. Kuva koulustristeilyltä 2011.

Vuoden 2015 koulustristeilylle luennoitsijoiden kärkikaartia

Koulustristeily vuonna 2015 tulee ennakkotietojen mukaan saamaan mielenkiintoisen luennoitsijakaartin ja perinteisesti ajankohtaiset maallikkotuomareita koskettavat aiheet. Syyskuun 19.-21. päivinä järjestettävän koulustrisekokonaisuuden luennoitsijaniminä arvioidaan olevan mm hallitusneuvos Heikki Liljeroos, apulaisvaltakunnansyyttäjä Jorma Kalske, laamanni Antero Nuoto, osastonjohtaja Hannu Laitinen, tutkija Merva Hämäläinen, oikeustieteen tohtori Pekka Määttä, työ-

oikeuden presidentti Jorma Salonenheimo. Myös rikospoliisin edustajaa odotetaan koulustrisepäiville.

Keskustelua maallikkotuomariudesta?

Odotettavissa myös on, että 2015 koulustrisepäivien aikana nousee keskusteluun suomalaisten maallikkotuomareiden asema ja tulevaisuus. Jo nyt on tiedossa, että välttämätöntä suuntaus, tai suunnitelma, jonka mukaan suomalainen maallikko-

tuomarijärjestelmä lakkaisi olemasta vuoteen 2025 mennessä, ei toteudu.

Päinvastoin, on jopa mahdollista että suomalaisen oikeudenjokjärjestelmän kantasolu saa ansaitsemansa vahvistusriskeen. Toisin kuin Suomessa, naapurimaassa Ruotsissa maallikkotuomari on saanut pysyvän, lähes institutionaalisen aseman, eikä sen perustaja haluta murtaa. Aihe on mitä todennäköisimmin yksi koulustriseilyllä käsiteltävistä ohjelman ulkopuolisista keskusteluteemoista.

KOKOUSKUTSU



Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

VUOSIKOKOUS

pidetään sunnuntaina 29.3.2015 klo 10.45 alkaen

Kokouspaikka:

Sokos Hotel Vaakuna Rovaniemi, Koskikatu 4, 96200 Rovaniemi
Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:ssä mainitut vuosikokousasiat.
Ilmoittautuminen kokoukseen alkaa klo 9.30-10.45

Vuosikokousaloitteet hallitukselle

Vuosikokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava kirjallisesti hallitukselle osoitettuna 15.1.2015 mennessä yhdistyksen järjestösihteerille:
Anu Heinänen, Matinniitynkuja 2 C 81, 02230 ESPOO
email: anu.heinanan@kotiposti.net

Rovaniemi - Suomen arktinen pääkaupunki



Esko Lotvonen

Rovaniemi on aina ollut pohjoinen kohtauspaikka. Rovaniemen markkinat on yksi tunnettu kaupunkia hyvin esiin tuova käsite. Nykyisellään kuitenkin Rovaniemi on moderni, kasvava ja nuorekas kaupunki. Rovaniemeen liitetään nykyisin mielikuvat arktisuudesta, elämysmatkailusta, liikunnasta ja urheilusta, koulutuksesta, hallinnon keskittymästä sekä kulttuurista.

Arktinen alue määrittyy pohjoisen napapiirin mukaan. Pitkästi menneisyudessa napapiirin yläpuolinen alue on koettu luonnonoloiltaan karuksi, eksoottiseksi ja syrjäiseksi maaksi, jolla ei ole koettu olevan suurta merkitystä kansakunnille. Tämä tilanne on kuitenkin muuttunut uuden vuosituhannen alussa. Nyt arktisille alueille kohdistuu alati kasvava kiinnostus. Muutos perustuu osin ilmaston muutoksen aiheuttamaan arktisen merijään sulamiseen ja pohjoisten merireittien mahdollistamiseen. Toisaalta öljy- kaasu ja mineraalivarojen hyödyntäminen on entistä kannattavampaa.

Uusi Rovaniemi on kasvanut vuosina 2006-2013 liki 4000 asukasta. Asukasmäärä on reilut 61 000 asukasta. Rovaniemi on globaalisti viidenneksi suurin arktinen kaupunki. Vuosittainen syntyvyys on reilut 700 lasta. Toinen väkeä kasvattava tekijä on ulkomaailta tapahtuva maahanmuutto. Rovaniemi onkin Suomen kansainvälisimpiä kaupunkeja. Eri kansallisuuksia on kaupungissa edustettuna noin 90.

Kärkituotteena on luonnollisesti Joulupukki, jolle Rovaniemi on virallinen kotikaupunki. Arktisen alueen lumivarmuus, porot ja hyvät revontulivuodet ovat osaltaan lisänneet alueen vetovoimaisuutta. Venäläiset ovat nykyisellään suurin vierailijakansallisuus, brittien ja saksalaisten ollessa seuraavina. Vahvaa kasvua on tapahtunut matkailijamäärissä Aasiasta, jossa Joulupukin johdolla toteutettu markkinointi tuottaa hyvää tulosta. Erityisen hyvin Rovaniemen näkyvyys on kasvanut Kiinassa ja Japanissa.

Rovaniemi on kehittynyt vahvasti myös kulttuurikaupunkina. Kulttuurikeskus Korundi sisältää erinomaisen taidemuseon pohjautuen Jenny ja Arne Wihurin näyttelykokonaisuuteen sekä Lapin kamariorkesterin loistavasti soivaan musiikkisaliin.

Liikunnan ja urheilun kaupunkina Rovaniemi on pitkään ollut tunnettu. Tämä profiili on entisestään vahvistumassa Santa Sportin, urheiluopiston ja -akatemi-an avulla. Suomen maastohiihdon valmennusvastuu annettiin jatkossa Ounasvaaran kyseiselle urheilutielille.

Rovaniemi on myös osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen kaupunki. Lapin yliopisto on Euroopan Unionin pohjoisin yliopisto. Kaupungissa toimii myös Lapin ammattikorkeakoulun kampus, samoin laaja ammatillisen koulutuksen keskus. Matkailun ja tieteen yhdistävinä vierailukohteina kaupungissa ovat Metsähallituksen Pilke-tiedekeskus ja Lapin yliopiston Arktinen Keskus näyttelyineen.

Rovaniemen elämää virikistävät tuhannet opiskelijat, jotka tulevat eri puolilta maata ja maailmaa.

Rovaniemeä profiloivat vahvasti myös oikeusalan toiminta. Tähän klusteriin voidaan laskea Lapin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Pohjois-Suomen hovioikeus sekä Rovaniemen kärjäoikeus. Lapin yliopisto kouluttaa noin viidenneksen Suomen lakimiehistä.

Rovaniemen kaupungin puolesta haluan toivottaa Suomen maallikkotuomarit tervetulleiksi pitämään lautamiespäiviä ja vuosikokousta maaliskuun lopun 2015 keväisinä päivinä kaupunkiimme!

Esko Lotvonen
kaupunginjohtaja

LAUTAMIESPÄIVÄT ROVANIEMELLÄ 28. - 29. 3. 2015

Paikka: Sokos Hotel Vaakuna

Seminaaripäivänohjelma: Lauantaina 28.3.2015

- 9.00 - 11.00 Osallistujien vastaanotto, ilmoittautuminen ja tulokahvit
- 11.00 - 11.15 LMP- tmk:n pj. Kauko Vartiainen, tervetuloitovotus ja Lautamiespäivien avaus Suomen Maallikkotuomarit ry:n pj Im Jouni Elomaa
- 11.15 - 11.45 Oikeusministeriön puheenvuoro
- ajankohtaisista muutoksista
- 11.45 - 12.30 Rovaniemen Hovioikeuden puheenvuoro
Hovioikeuden presidentti Marianne Wagner-Prenner
Ajankohtaista käräjille
- 13.00-14.00 Lounas + Kahvit**
- 14.00 - 14.40 Lapin poliisipiirin päällikkö Martti Kallio,
Poliisin rooli esitutkinnassa
- 14.40 - 15.20 Lapin kärjäoikeus, laamanni Jyrki Kiviniemi
Laatuhanke
- 15.20 - 16.00 Lapin Yliopisto, professori Mikko Vuorenpää
Todistus oikeus
- 16.00-16.30 Loppukeskustelu ja päivän yhteenveto
Majoittuminen
- 18.00 - 19.30 Kaupungin vastaanotto: Kaupungintalo,
kaupunginjohtaja Esko Lotvonen
- 20.00 - 22.00 Illallinen Fransmann kabinetti Donna
- 22.00 - > Tanssit Pohjanhovissa
- Sunnuntai 29.3.2015 Suomen Maallikkotuomarit ry:n vuosikokous
- 07.00 Aamupala Hotellissa
- 09.00 - 09.30 Lautamieskirrko
- 09.30 - 10.45 Ilmoittautuminen vuosikokoukseen
- 10.30 Suomen Maallikkotuomarit ry:n pj Jouni Elomaan tilannekatsaus
- 10.45 - 13.00 Vuosikokous
Lautamiespäivien päättäminen
Ruokailu ja hallituksen järjestäytyminen

Tervetuloa!



Notaaritytöt, osa I

Hannu Laitinen
Käräjätuomari,
osastoryhmän johtaja
Pohjois-Savon käräjäoikeus

Täyttäessäni yhtenä virkaiältään vanhimpana tuomarina vuosia lisälmen kanslian nuoret notaaritytöt antoivat onnittelukortin, johon olivat rustanneet notaariaikanaan saamiaan oppeja. Neuvot ovat viisaita, joten ne kannattaa tähänkin laittaa:

1. Liikaa miettiessä menee oppineen aika hukkaan
2. Hovioikeus ei ymmärrä tehtävänsä, korkein oikeus vielä vähemmän
3. Mitä enemmän kirjoittaa perusteluja, sitä suurempi on itsensä naurunalaiseksi saattamisen vaara. Älä lässytä
4. Istuntoon kannattaa valmistautua hyvissä ajoin, noin 10 minuuttia riittää
5. Hölmöjä pykälää ei kannata noudattaa
6. Ennen oli kaikki paremmin
7. Osaston johtaja voi erikoistaa notaarityttöjen neuvontaan. Siis tyttöjen, ei poikien

Lieköhän aikaisemmat 40 vuotta tuomioistuinlaitoksessa olleet kehnohkoja, kun kortissa sanottiin parhaimpien vuosien olevan edessäpäin. Kortin allekirjoittajiksi oli laitettu "Notaaritytöt", joten minua ei voi syyttää tytöttelystä, kun kohteet itse erehtyivät siihen.

Ohjeita on syytä selittää tarkemmin, aivan kuten Luther selitti kymmentä käskyä. Eli, mitä se on:

1. Asiaa ei kannata ruveta selvittämään perusteellisimman tien kautta, vaan on parempi keksiä kohtuulliseen lopputulokseen johtava käytännöllinen ratkaisu tai kysyä viisaammalta. Asiat ovat yleensä yksinkertaisia, kun vaan pystyy pelkistämään.
2. Hovioikeus tekee usein käräjäoikeuden tuomioon vähäisiä muutoksia tai arvioi harkinnanvaraisen kysymyksen toisella tavalla, arpoo siis uuden ratkaisun kahdesta samanarvoisesta vaihtoehdosta. Unohtuu, että hovioikeus on toinen oikeusaste, jonka asia ei ole ryhtyä puintiin puhtaalta pöydältä vaan korjata erehdykset silloin harvoin, kun sellaisia on. Hovioikeuden tuomarit eivät ole käräjäoikeuden tuomareita ja lautamiehiä viisaampia, joten ei tule arpoa uutta ratkaisua rinnakkaisista vaihtoehdoista.

Näpertelyssä voi myös tapahtua erehdyksiä, mistä olkoon esimerkkinä tapaus, jossa Itä-Suomen hovioikeus alensi pikkutyön ylijaneelle rattijuopolle lautamieskoonpanossa antamaani rangaistusta. Ratkaisu raivostutti lapinlahtelaisia niin, että nämä tekivät eduskunnassa parhaillaan käsiteltävän kansalaisaloitteen rangaistusten koventamisesta.

Korkeimman oikeuden jäsenillä taas on yleensä niin vähän kokemusta rikosasiamaassasta, että heidän olisi viisainta olla antamatta niistä ennakkopäätöksiä. Yleensä ratkaisut monimutkaistavat oikeudenkäyntiä ja lisäävät turhaa pyörimistä. Vastaajan "oikeusturva" nostetaan niissä aina ylemmäs ja juttuun pitäisi käyttää aina vain enemmän aikaa. Tuoreena esimerkkinä viittaa ratkaisuun, jossa edellytetään perusteluja sille, miksi törkeä rikos, esim. törkeä varkaus, on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä. Järkevähän olisi ajatella niin, että jos murtaudutaan asuttuun asuntoon, teko on kokonaisuutena arvostellen törkeä ellei toisin ilmene.

Nyt löytyy hovioikeusratkaisuja, joissa pohditaan, onko ennen murtautumista koputettu ovelle vai ei ja sillä perusteltu kokonaisuustörkeyttä puoleen tai toiseen. Koputtamisen syy saattaa olla vain sen varmistaminen, onko kukaan kotona. Rakennelman mielettömyys käy ilmi siitäkin, että kokonaisarvosteluperusteet löytyvät vain vastaajan valehtelusta. Entä sitten, jos vastaaja ei sano mitään?

KKO:ssa on tapana tehdä viisaita ratkaisuja, joissa ei mietitä, millaista lisätyötä teoretisointi aiheuttaa. On helppoa, kun ratkaistavana on vain yksi juttu ja saa valita, mitä ratkaistavaksi ottaa. Olisipa meilläkin sellainen etu. Pitäisi muuten tehdä kirja "KKO:n hölmöimmät ratkaisut", materiaalista ei tulisi pulaa. Jos oikeuslaitos itse hankaloittaa prosessia, ei pitäisi harjoittaa pauliinekoskelomaista resurssiräkytystä. **(jatkuu seuraavassa numerossa)**

PS. Amerikan matkalla totesin, että siellä on kaikki suurta, naisten takapuoletkin. Kuulin myös, että suomalaiset siirtolaiset tulivat hyvin toimeen intiaanien kanssa, mitä osoittaa seka-avioliitot. Mutta millaisia olivat yhdistelmänimet. Kotkansilmä-Puttonen ja Istuva Härkä-Matilainen?

Itä-Suomen hovioikeuden presidentti 175 -vuotisjuhlassa:

"Itä-Suomen hovioikeudella on tapahtumarikas ja dramaattinenkin historia"



(Pertti Niemisen puheaineistosta)
Itä-Suomen hovioikeuden 175 -vuotisjuhlassa puhunut hovioikeuden presidentti **Pertti Nieminen** avasi kuulijoille hovioikeuden monivaiheista ja monivivahteista historiaa. Historia ulottuukin kauas, Itä-Suomen hovioikeuden alkujuuret ovat kasvaneet ovat tsaarinajan Venäjällä.

Venäjän tsaari Nikolai I päätti 3.1.1839 perustaa Viipuriin hovioikeuden. Se aloitti toimintansa

1. päivä lokakuuta samana vuonna. Suomeen oli aikaisemmin perustettu Turun hovioikeus vuonna 1623 ja Vaasan hovioikeus vuonna 1776.

Viipurin, sittemmin Itä-Suomen hovioikeuden historia on ollut tapahtumarikas, dramaattinenkin; toisin kuin tuomioistuinten menneisyys yleensä. Nieminen otti esille muutamia, ainakin lalkimiesten silmissä merkityksellisiä tapahtumia, mutta puhe oli myös tiivistetty yleistietopaketti kenelle tahansa.

Hovioikeuden presidentti Pertti Nieminen kertoi Itä-Suomen hovioikeuden monivaiheisesta historiasta.



"Vaikka sodan uhka oli voimistunut 1930-luvun loppupuolella, koski myös Suomea ja kohdistui maamme itäiseen osaan, hovioikeus monen muun viraston tavoin toimi Viipurissa talvisodan syttymispäivänä 30.11.1939. Kun tuona päivänä alkaneet pommitukset jatkuivat, hovioikeus evakuoitiin seuraavana päivänä ja siirrettiin Heinolaan väliaikaiseen sijoituspaikkaan ja sieltä Kuopioon elokuussa 1940.

SA -kuva Viipurin Asemalta 22.11.1939, kertoo, että myös tavalliset kansalaiset olivat poistumassa kaupungista.

Perustamista oli suunniteltu jo 1700-luvulla

”Hovioikeuden perustamista oli suunniteltu jo 1700-luvulta alkaen, eikä nykyisyyteen verrattuna lainkaan erikoisista syistä. Turun ja Vaasan hovioikeudet perustettiin 1810-luvulla lisää henkilökuntaa työmäärän huomattavan kasvun vuoksi. Ajasta huolimatta hyvin tuttua meille kaikille”, Nieminen totesi historiaa luotaavan katsauksensa aluksi.

”Keisari Aleksanteri I määräsi kuitenkin selvitettäväksi, eikö olisi tarkoituksenmukaisempaa perustaa kokonaan uusi hovioikeus, jonka tuomiopiiri olisi mahdollisimman kaukana kahdesta muusta hovioikeudesta.

”Vaikka Turun ja Vaasan hovioikeudet kannattivat uuden hovioikeuden perustamista, aika tälle ei vielä ollut kypsä. Lopullisen syytyksen perustamiselle ja sijoittamiselle Viipuriin antoivat kuitenkin tapahtumat, jotka liittyivät talonpoikien maanomistukseen, sen heiltä riistämiseen ja luovuttamiseen venäläisille ylimyksille.

”Tavoite uuden hovioikeuden lojalisuudesta keisaria ja hänen vallankäyttöään kohtaan ei ollut vailla merkitystä, kun hovioikeuden perustamisesta päätettiin.

Konflikteja hallitusvallan kanssa -tuomareita vankilaan

”Tuomioistuimen ja tuomareiden riippumattomuus, tuomiovallan perusta, ei kuitenkaan murentunut eikä suosiollisuutta keisaria tai muita vallankäyttäjää kohtaan syntynyt. Laillisuuden vahva noudattaminen, korkea eettinen vakaumus ja suoraselkäisyys olivat tuomitsemistoiminnan ohjenuorana.

”Hovioikeus joutuikin konfliktiin venäläisen hallitusvallan kanssa sortokausien aikana 1900-luvun alussa. Hovioikeuden tuomarit kieltäytyivät soveltamas-

ta perustuslain vastaisesti syntyneitä asevelvollisuuslakia ja yhdenvertaisuuslakia.

”Erinäisten vakavien tapahtumien jälkeen ensimmäisessä vaiheessa tuomareita erotettiin viroistaan ja myöhemmin 14.1.1913 yhteensä 23 tuomaria tuomittiin 1 vuodeksi 4 kuukaudeksi vankeuteen Venäjän viranomaisten ja venäläisen lainsäädännön vastustamisesta. Heidät vapautettiin 24.5.1914 Romanovien suvun 300-vuotisjuhlien yhteydessä. Sittemmin he saivat myös virkansa takaisin.

”Vaikka sodan uhka oli voimistunut 1930-luvun loppupuolella, koski myös Suomea ja kohdistui maamme itäiseen osaan, hovioikeus monen muun viraston tavoin toimi Viipurissa talvisodan syytymispäivänä 30.11.1939. Kun tuona päivänä alkaneet pommitukset jatkuivat, hovioikeus evakuoitiin seuraavana päivänä ja siirrettiin Heinolaan väliaikaiseen sijoituspaikkaan ja sieltä Kuopioon elokuussa 1940.

Historiasta voi ottaa oppia

Nieminen muistutti, että historiaa on hyvä tarkastella ja ottaa siitä myös oppia, kun katsoo eteenpäin.

”Meillä hovioikeuksien yhdistämisen tilanteessa on ollut ja on edelleen tarpeen katsoa samalla eteenpäin. Näin olemme tehneet historian arvostamisen ohessa.

”Toimintansa 1978 aloittaneen Kouvolan hovioikeuden tuomiopiiri muodostettiin pääosin Itä-Suomen hovioikeuden eteläisestä osasta. Noin 36 vuoden toiminnan jälkeen rakenneuudistuksen tuloksena Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeudet yhdistettiin tuomiopiireineen lukuun ottamatta Kainuun ja Hyvinkään käräjäoikeuksia. Tässä yhteydessä on lukuisia kertoja esitetty aiheellisesti kysymys, onko nykyinen järjestely pysyvä. Mielellään näin.

”Nykyisissä toimintaympäristön muutoksissa pysyvyys on tuskin ajallisesti ja rakenteellisesti määrittämätön. Hyvän toimintaperustan luominen tuomioistuimissa edellyttää kuitenkin riittävän pitkäaikaista, vuosikymmeniä kestävä jatkuvuutta ja varmuutta tästä.

”Viimeksi tehdyillä rakenteellisilla muutoksilla on järjestetty itäisen ja kaakkoisen Suomen ylioikeusolot nykytavoitteiden mukaisesti. On tarpeen vakauttaa nämä olot sekä luoda luottamus pysyvyyteen ja muuhun toimintaedellytysten hyvään jatkuvuuteen.

Ihmisten tekemät muutokset hyviä, mutta myös huonoja

”Vaikka ihmisten tiedot ja taidot ovat paljon mittavammat kuin aikaisemmin ja ihmiskunta on taiseen ainakin pitäisi olla entistä valistuneempi, sivistyneempi, huomaanmpi ja tasa-arvoisempi, esimerkiksi viimeisten runsaan kahden vuosikymmenen tapahtumat Euroopassa, Lähi-Idässä ja Afrikassa osoittavat, että emme monessakaan suhteessa elä vapaassa, turvallisessa ja tasa-arvoisessa maailmassa.

”Ikävänä yksityiskohtana nouse esiin Euroopan unionin jäsenmaassa Unkarissa tapahtuva poliittisen vallankäytön kohdentaminen myös tuomioistuinlaitokseen. Me ihmiset olemme muuttaneet elinympäristöämme ja olosuhteitamme monin tavoin entistä paremmaksi ja samalla valitettavasti myös monessa aikaisempaa huonommaksi.

”Lainkäytössä yleisissä tuomioistuimissa tämä on näkynyt erityisesti asiakkaiden merkittävänä muuttumisena. Ihmisten hyväksikäyttö, ihmiskauppa, ihmisoikeusrikokset, lapsiin kohdistuvat rikokset, maan sisäinen ja kansainvälinen taloudellinen rikollisuus, huumeri-rikokset ja niihin liittyvä

väkivalta ja rahanpesu sekä ympäristörikokset ovat aikaisemmassa poiketen nykyistä tuomioistuinten asiakantaa.

”Oikeudellinen säätely pyrkii vastaamaan muutoksiin. Se monipuolistuu, pirstaloituu ja kansainvälistyy.

Henkilövähennykset uhka toimintaedellytysten säilymiselle

”Oikeusperiaatteet muokkautuvat ja uudistuvat. Esimerkkejä ovat itsekriminoinnin suojan ja ne bis in idem-säännön uudet sovellukset. Vaatimustaso lainkäytön oikeusvarmuuteen, käsittelyaikoihin ja kustannuksiin on kasvanut.

”Henkilöstövähennykset uhkaavat heikentää toimintaedellytyksiä. Samalla, aiheellisesti kyllä, vaikuttavuustavoitteena on esittää notkahdukset oikeuslaitoksen nauttimaan luottamukseen ja mahdollisuuksien mukaan vahvis-

taa luottamusta.

”Oikeuslaitoksen riippumattomuuden, puolueettomuuden ja toimivuuden merkitys on ensiarvoisen tärkeää ajasta ja olosuhteista riippumatta. Kerrotussa muuttuneessa toimintaympäristössä merkitys on entistä tärkeämpi. Tehtävämme ja vastuumme oikeudenhoidossa ja sen hyvin toteutumisessa on mittava, monesti suurempi kuin käytännön työssä havaitsemme.

”Oikeudenhoidossa on onnistuttu”

”Kokonaisuudessaan oikeudenhoidossa on mielestäni onnistuttu hyvin. Oikeudenhoitoon kohdistuu arviointia, kuten kuuluukin, ja myös arvostelua, joka joskus on paikallaan. Tuomioistuimet muiden mukana ovat muuttaneet ja muuttaneet toimintaansa vastaamaan nykyisen ympäristön vaatimuksia ja haasteita.

”Oikeudenhoidon onnistumisen yksi keskeinen tekijä on se, että asianajajat, oikeusavustajat, syyttäjät, tuomioistuimet ja muut toimijat edistävät omalla työllään asioiden laillista ja oikeudenmukaista käsittelyä ja ratkaisua, luonnollisesti kukin taho sille toimintaansa kuuluvan riippumattomuuden puitteissa. Yhteiset koulutus- ja keskustelutilaisuudet välillämme lisäävät tietojamme ja taitojamme sekä tapaavat yhtenäistää ja parantaa toimintatapojamme.

”Kiitänkin teitä asianajajia, oikeusavustajia, syyttäjiä, käräjäoikeuksien ja hovioikeuden henkilökuntaa ja muita tahoja siitä, että näkemykset yhteistyön tarpeellisuudesta ovat yhtenevät ja että edistätte toiminnallanne lainkäytön onnistumista. On ollut miellyttävää todeta, että myös hallinto-oikeuden kanssa, muun muassa koulutuksen järjestämisestä keskusteltaessa, sanotut näkemykset ja toiminta niiden hyväksi ovat olleet yhtenevät.



Kuopion keskustaa. Kuopio on jo nyt keskeinen Itä-Suomen hovioikeuden toiminta-areena

Yhdistetty hovioikeus

”Yhdistetyn hovioikeuden toiminnan suunnittelu alkoi syksyllä 2012. Hovioikeuden koko tehtävä- ja toimintakenttä kartoitettiin. Perustettiin suunnittelua ohjaava ryhmä ja työryhmät, jotka suunnittelivat toiminnan järjestäminen 1.4.2014 aloittaneessa yhdistetyssä hovioikeudessa. Suunnittelussa oli luonnollisesti perustana kummassakin hovioikeudessa käytössä olleet työ- ja muut järjestelyt.

Monessa asiassa työryhmät selvittivät käytäntöjä myös muissa hovioikeuksissa. Hovioikeuden toimintasuunnitelma oli valmis pääpiirteissään vuoden 2014 alussa.

Koska toiminnot molemmissa hovioikeuksissa ovat olleet kohtalaisen lähellä toisiaan, muutokset eivät ole merkittäviä joskin tuntuva.

Keskeisiä asioita

HO:n henkilöstön määrä on 75, josta nykyisin Kouvolan istuntopaikkaa on 20.

Henkilöstörakenne ja sen työskentely on tuomaripainotteinen: 34 tuomaria, kansliapäällikkö, 17 esittelijää, informaattikko sekä 21 kansliatyöntekijää.

Hovioikeuden toimitilat Kouvolassa on järjestetty uudelleen, osin arkistotilat Kuopiossa ja molemmat hovioikeuden toimitilat on määrä kunnostaa ensi vuoden aikana.

Hovioikeus on valittu Aineistopankin, sähköisen asianhallintajärjestelmän pilottivirastoksi.

Kolmivuotinen koulutussopimus Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Työmenetelmien yhtenäistäminen ja työn tehostaminen laatua heikentämättä ja tarpeettoman työn poisjättäminen. Ratkaisujen sähköinen lähettäminen vastaanottajille kirjeiden sijasta.

”Hyvin hoidettu”

”Voidaan kysyä, onko avaus liiallinen. Ei mielestäni. Uuudistustahto ja -ajatukset ovat henkilökunnasta. Kiitos heille ja myös presidentti Olavi Snellmanille, jonka kanssa suunnittelutyö eteni hyvin.

Suunnittelu ja sen toteuttaminen ovat olleet päätyön ohella hyvin suuri ponnistus kummankin yksikön henkilökunnalle. Niin päätyön hoitaminen kuin yhdistämisen vaatima työ ovat onnistuneet.

”Henkilökunnat ovat ottaneet täyden vastuun ja tehneet työtä hyvässä yhteisymmärryksessä. Tahto ja määrätietoisuus ovat olleet ja ovat hyvät. Tässä yhteydessä esitän lämpimät kiitokset kummankin hovioikeuden, nykyisen Itä-Suomen hovioikeuden henkilöstölle hyvin hoidetusta mittavasta työstä.

Kouvolassa ja Kuopiossa

Kouvolassa on vuoden 2016 loppuun saakka toimiva istuntopaikka, joka vastaa sivukansliaa. Siellä on tämän syksyn ajan 20 työntekijää. Määrä laskenee muutamalla työntekijällä 2015 ja 2016 alussa.

Kouvolassa käsitellään kaikki Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen käräjäoikeuksista saapuvat pääkäsitteilyyn menevät asiat.

”Kirjallisessa menettelyn asiat käsitellään Kuopiossa. Vuoden 2016 jälkeen Kouvolan istuntopaikka tullaan toimittamaan matkakäräjiä siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista kuultavien, avustajien, hovioikeuden ja kussakin asiassa ilmenevien tekijöiden kannalta. Palvelun, hovioikeuden toimintakyvyn ja henkilökunnan jaksamisen tulee olla tasapainossa.

-Tuomioistuineläisyys ja siihen kuuluvat tuomioistuimet hoitavat yhtä valtiollisten perustehtävien keskeistä aluetta, tuomiovallan

käyttöä. Tuomioistuimien olemassaolo jo sinällään, niiden tunnustettu ja kunnioitettu riippumaton asema ja hyvä toiminta ovat vaalimisen arvoisia asioita, Nieminen muistutti lopuksi.

(Puheenvuoroja Itä-Suomen hovioikeuden 175-vuotisjuhlassa Kuopiossa käyttivät muun muassa presidentti Pauliine Koskela, lainsäädäntöjohtaja Sami Manninen, professori Jukka Kekkonen oikeusneuvos Pertti Välimäki ja filosofian tohtori Tuula-Riitta Välikoski.

Paikalla oli eri yhteistyötahojen edustajien lisäksi hovioikeuspiirin asianajajia, oikeusavustajia, syyttäjii, tuomarikuntaa, ja hovioikeuden henkilökuntaa. Tilaisuudessa puhetta johti hovioikeuden laamanni Esko Randelin.)



Tuomareiden ja asiantuntijoiden yhteistyö Tuomaripäivän teemana



Korkeimman oikeuden presidentti Pauliine Koskela esitti huolensa mm kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen jatkuvien tuomioistuineläisyyskoskevien leikkausten tilanteessa.

Asiantuntijatodistelusta

Tuomaripäivän varsinaiset esitykset aloitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuden ylituomari Veijo Tarukanteleen johdolla. Ensimmäisestä varsinaisesta esityksestä vastasi Turun hovioikeuden presidentti Timo Esko aiheenaan ”Milloin ja millaista asiantuntijatodistelua tuomioistuimissa tarvitaan”. Ennen varsinaiseen aiheeseen pääsyään Eskokin otti kantaa julkisuudessa käytyyn keskusteluun ja huoleen oikeudenhoidon tilasta toteamalla näkemyksensä olevan, ettei oikeudenhoidon laiva uppoa, ainakaan Turussa.

Esko oli Tuomaripäivän puhujista ainoa yleisten tuomioistuinten edustaja ja hänen puheenvuoronsa avasi asiantuntijatodistelun tarvetta juuri yleisen tuomioistuimen tuomarin näkökulmasta.

Toisesta Tuomaripäivän esityksestä vastasi Lapin yliopiston rikosprosessioikeuden professori Mikko Vuorenpää aiheenaan ”Mistä asiantuntija todistaa”. Vuorenpään mielenkiintoinen ja sinänsä hyvin käytännönläheinen lähestymistapa loi kuitenkin mielenkiintoisen näkökulmaeron verrattuna käytännön toimijan näkökulmaan. Vuorenpää toi esityksessään esiin myös asiantuntijatodistajien määräämiseen sekä heidän kuulemiseensa oikeudenkäynnissä liittyviä käytännön ongelmakohtia ja pohdintoja.

Yleisten ja erikoistuomioistuinten tuomarit kokoontuivat viettämään Suomen tuomariliitto ry:n järjestämään Tuomaripäivää 10.10.2014 jo yhdeksättätoista kertaa.

Osallistujia oli noin 350. Tuomaripäivä on joka toinen vuosi järjestettävä tapahtuma, tänä vuonna se järjestettiin Kuopiossa.

Tämän vuoden teemana oli Asiantuntija oikeudenkäynnissä -sen haasteet ja mahdollisuudet.

Kuopion musiikkikeskuksessa järjestetyn tuomaripäivän avasi Suomen Tuomariliitto ry:n puheenjohtaja, hovioikeudenneuvos Aki Rasilainen. Hallitusneuvos Heikki Liljeroos toi päivään oikeusministeri Anna-Maja Henrikssonin tervehdyksen.

Presidentit ottivat kantaa ammattitaitoon ja hyvinvointiin

Tervehdyspuheenvuoroissaan korkeimman oikeuden presidentti Pauliine Koskela ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Vihervuori ottivat kantaa julkisuudessa käytyyn keskusteluun oikeudenhoitoon osallistuvien ammattitaidosta sekä tuomioistuimissa työskentelevien hyvinvoinnista.

Koskela esitti huolensa mm kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta jatkuvien tuomioistuineläisyyskoskevien leikkausten tilanteessa.

Vihervuori totesi, ettei vireillä olevilla uudistamishankkeilla saada aikaan sellaista toivottua tilannetta, että perustuslain ja kansalaisten odotukset täyttyisivät tyydyttävällä tavalla.

Psykologin näkökulmia

Iltapäivän ohjelma aloitettiin Itä-Suomen hovioikeuden presidentin Pertti Niemisen puheenjohtamalla. Ensimmäisenä puhujana kuultiin psykologian tohtori Katarina Finnilää, joka toi psykologin näkemyksen päivän aiheeseen. Tuomioistuimissa käsiteltävien juttujen kirjo on laaja ja oikeudenkäynneissä kuullaan usein eri alojen asiantuntijoita, joiden lausuntojen merkitystä tuomioistuimet joutuvat arvioimaan. Finnilää luennoi aiheesta otsikolla Empiiristen asiantuntijalausuntojen luotettavuuden arviointi.

Finnilään keskeinen sanoma tuomareille oli, että asiantuntijalausuntojen arviointi ei ole ihmiselle sisäsyntyistä eikä tapahdu spontaanisti, vaan se on opeteltava.

Yhteenvetona Finnilää totesi, että asiantuntijuus ja objektiivisuus ilmenevät lausunnon sisällöstä, ja tarvittaessa arvioinnissa on unohdettava kaikki muut seikat. Lausunnon arvioinnin tulee perustua väittämien, ei lausunnon antajan tai kokonaisen lausunnon arviointiin. Ja myös: arvioinnissa tulee uskaltaa kysyä ja kyseenalaistaa.

Kaiken kaikkiaan asiantuntijatodistelun liittyvät säännöt ja ohjeet, lainsäädäntö, oikeuspsykologian tieteellinen tutkimus sekä päätöksentekijöille suunnattu opetus, ohjaus ja käytännöt ovat Suomessa vielä alhaisella tasolla.



Helsingin hovioikeuden viskaali Essi Konttinen-Di Nardo ja Suomen Maallikkotuomarit ry:n puheenjohtaja Jouni Elo-maa.

Tilastollisista menetelmistä

Rikos- ja rikosprosessioikeuden professori Matti Tolvasen puhui otsikolla Talousasiantuntijatodistelun arviointi tuomioistuimen päätöksenteossa.

Tolvasen mukaan tilastollisen todistelun avulla voidaan parhaimmillaan parantaa oikeudellisen ratkaisutoiminnan luotettavuutta. Tilastollisen käytön on toistaiseksi ollut Suomen tuomioistuimissa melko vähäistä.

Yhtenä syynä tilastollisen todistelun käytön vähäisyydelle voi olla tilastollisten menetelmien puutteellinen tuntemus oikeustieteilijöiden keskuudessa. Lisäksi tilastollisen analyysin tekeminen voi olla kallista, minkä vuok-

si tilastollisen todistelun käyttöä on harkittava tarkkaan. Käyttöä voidaan Tolvasen mukaan pitää perusteltuna silloin, kun tilastollisen todistelun käytöstä aiheutuneet kustannukset ovat pienemmät, kuin siitä saatava hyöty.

Oikeuden on normaalien todisteharkintaa koskevien säännösten nojalla harkittava, millainen merkitys tilastolliselle todisteelle on annettava ja ratkaistava, antaako tilastollinen tulos riittävät todisteet syytetyn rankaisemiseksi tai kanteen hyväksymiseksi.

Tolvasen mukaan tuomarin on uskallettava ja ymmärrettävä kysyä ja kyseenalaistaa asiantuntijan esittämiä näkemyksiä.

Vakuutusoikeudesta

Päivän viimeisenä puheenvuorona kuultiin vakuutusoikeuden ylituomarin Juha Pystynen esitys Asiantuntijat oikeuden jäsenenä. Vakuutusoikeudessa käsiteltävissä asioissa oikeuden kokoonpanoon voi asian laadusta riippuen kuulua lainoppineiden jäsenten lisäksi sivutoiminen lääkärijäsen, työelämän ja työmarkkinoiden tai yritystoiminnan olosuhteita tunteva jäsen tai sotilassivutoiminta-asioita tunteva jäsen. Valtioneuvosto nimittää sivutoimiset jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Lääkärijäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä. Sivutoimiset jäsenet toimivat tuomarin vastuulla.

Pystynen mukaan sivutoimiset jäsenet tuovat vakuutusoikeuden ratkaisukokoonpanoihin edustamansa alan asiantuntemusta, joka on erityisasiantuntemusta vaativissa jutuissa tärkeää ja tarkoituksenmukaista.

Osallistujien mukaan Tuomaripäivä tarjosi hienon mahdollisuuden ajankohtaiseen keskusteluun ympäri Suomea tuomioistuimista ja sidosryhmistä paikalle saapuneiden kollegojen kesken. Seuraavan kerran Tuomaripäivään kokoonnutaan syksyllä 2016.



Tuomaripäivä kokosi noin 350 lainoppinutta yhteiseen tiedonvaihtopäivään

"Syyttäjän arkipäivää"



Kirjoittaja on Pasi Vainio, kihlakunnansyyttäjä, Suomen syyttäjäyhdistys

Muutos

Muutos. Tuo sana on tullut minulle tutuksi viimeisen seitsemän vuoden aikana. Auskultoin vuoden Lapin kärjäoikeudessa. Tuon jälkeen pääsin Lapin syyttäjänvirastoon määräaikaiseksi kihlakunnansyyttäjäksi kahdeksi vuodeksi. Lapin virastosta tie vei Ouluun, jossa olen nyt tehnyt syyttäjän virkaa neljä vuotta. Verrattain nuori siis virkaiältään tämä syyttäjä. Näin voisi sanoa. En ollut mukana suuressa mullistuksessa kun syyttäjistä kertaheitolla tehtiin prosessin moottoreita, suodattimia ja eräällä tavoin myös tuomareita, syyttäjän ratkaisuun jää joskus viimeiseksi sanaksi asiassa. Kun laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa tuli voimaan, olen ollut armeijassa tutustumassa toisenlaisiin moottoreihin ja suodattimiin. Olen toki kuullut juttuja joiden mukaan syyttäjä saattoi koko istunnon ajan olla hiljaa, ja haastehakemuksen vaatimusten uudistamisenkin saatettiin hoitaa nykykämällä. Vaikea kuvitella.

Syyttäjän rooli muuttunut

Syyttäjän rooli on muuttunut tuosta lähtien yhä enemmän. Itsekkin olen ollut todistamassa montaa muutosta lyhyellä syyttäjänurallani. Syyttäjän tulee näyttää väitteensä toteen. Jutut saattavat päättyä ennen pääkäsittelyä kui-

tenkin syyttäjän pöydällä syyttämättä jättämiseen. Syyttäjälaitoksen palvelukseen tullessani tuli käyttöön myös esitutkinnan rajoittaminen, joka onkin osoittautunut onnistuneeksi tavaksi päättää tietyt jutut jo esitutkinnassa, kun voidaan katsoa ettei asia koskaan pääkäsittelyyn asti etenisi. Tähän tietenkin vaaditaan yhteistyötä poliisin kanssa ja ainakin lyhyt keskustelu siitä, millä perusteella tietty juttu päätettäisiin esitutkinnan rajoittamiseen. Sitteen tutkinnanjohtajan esityksestä tehdään vielä syyttäjän päätös asiaan. Poliisissa säästyy resursseja, kun "turhassa" asiassa ei tehdä täysimittaista esitutkintaa. Nuorten asioihin keskityttiin siitä kotvasen kuluttua. Nuoren asemasta esitutkinnassa, käsittelyjen joutuisuudesta, puhuttelusta ja nuorten asioiden priorisoinnista muiden edelle kuulumme ohjeita niin lainsäätäjän kuin esimiestemme taholta. Näin myös toimittiin ja nuorten asiat saivat erityishuomiota. Sovittelumenettelyä rummutettiin yhtenä ratkaisuna tiettyihin juttutyyppeihin. Sovittelun kautta kaikkien juttujen ei tarvitsisi päätyä pääkäsittelyyn. Soviteltuun asiaankin toki syyttäjä tekee päätöksen, jossa on perusteltava syytteen nostamatta jättäminen, mutta asian lyhytkin pääkäsittely vältetään ja resursseja säästyy.

Kantava muutosteema

Esitutkintayhteistyön lisääminen on viimeisen viiden vuoden aikana ollut myös kantava muutosteema. Lisäämällä esitutkintayhteistyötä voidaan välttää turhaa työtä poliisissa ja syyttäjällä. Yhteistyön toteuttamiseksi toki vaaditaan palavereja, tutkintasuunnitelmia ja aktiivista yhteydenpitoa. Tavoitteena tässä syyteharkinta-ajan lyhentäminen ja poliisissa turhan työn välttäminen. Syyttäjän näkökulmasta monesti kyse on ajansiirosta, syyteharkinta-aikaa siirretään palaveriin, tutkintasuunnitelman tekemiseen ja rinnakkaistyöskentelyyn tutkinnanjohtajan kanssa. Puhuttiinpa myös siitä että syyttäjistä tehtäisiin tutkinnanjohtajia. Melko laajasta kannatuksesta huolimatta tähän ei kuitenkaan lähdetty.

Tämä hanke tulee olemaan vielä tulevaisuudessa esillä, kun aika on siihen kypsä. Ruotsin ja Norjan malliin jossain vaiheessa pyritään ehkä menemään. Länsinaapurista oikeuskulttuurimme on perinteisesti ammentanut hyviä asioita.

Uusinta uutta

Uusinta uutta tulee olemaan syytteen neuvottelu. 1.1.2015 voimaan tulevassa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain muutokses-

sa annetaan syyttäjälle mahdollisuus tehdä tuomioesitys tietyissä rajoissa. Rajat on kytketty tiettyihin rikostyypeihin sekä siihen, että tuomittava maksimirangaistus ei voi olla enempää kuin 6 vuotta vankeutta.

Emme siis ole menossa lakisarjosen malliin, jossa syyttäjä neuvottelee henkirikoksesta määrättävää rangaistusta, ei toki näin. Tuomioesityksestä säädetään muutetun ROL:n 10 §:n 4 momentissa ja 10a §:ssä. Kun näitä tarkemmin katsotaan, on syyttäjän laadittava tuomioesitys, jonka sisältöön sovelletaan samoja sääntöjä kuin mitä on annettu haastehakemuksen laatimisesta. Ennen tuomioesitystä on neuvoteltava rikoksesta epäillyn tai rikosasian vastaajan kanssa tuomioesityksen tekemisestä. Syyttäjän on myös tarvittaessa selvitettävä, suostuuko asianomistaja menettelyyn.

Vastaajalle määrätään avustaja neuvotteluja varten mikäli hän ei siitä nimenomaisesti kieltäydy. Neuvottelut käydään siis syyttäjän, vastaajan ja vastaajan avustajan kesken. Arvaisin, että yhdellä neuvottelulla ei selvitä. Tämän jälkeen syyttäjä vastaa asian ilmoittamisesta tuomioistuimeen, sekä tarvittavan materiaalin toimittamisesta. Tähän väliin voisi huomauttaa, että syyttäjän kannalta tehokkaampaa olisi kirjoittaa haastehakemus ja antaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi. Tällainen uusi instrumentti meille kuitenkin annetaan, ja sitä alettaneen käyttämään.

Tehokkuus

Tässä on toinen sana joka tulee muutoksia käsiteltäessä eittämättä vastaan. Muutosten tarkoituksena on tuoda säästöjä, tehdä prosessista ja työnteosta tehokkaampaa jotta tulevaisuudessa työn tekeminen onnistuu harvalukuisemmalla joukolla. Paine työn tehokkuuden lisäämiselle on lähempänä kuin kukaan osasi ehkä vuosi tai kaksi sitten miettiä. Tulevan vuoden 2015 tilanne omassa virastossani on se, että virkavapaalle, eläkkeelle tai muun vastaavan syyn vuoksi poistuvien virkamiesten paikkoja ei täytetä.

Vähennyksiin ollaan siis alkamassa jo satunnaisesti sen mukaan, missä virastossa pois jäävä väkeä sattuu olemaan. Lisäksi vähennyspaineeet vuodelle 2016 ovat meille esitettyjen lukujen mukaan ennen kuulumattomat. Puhutaan syyttäjien yt -neuvotteluista ja kymmenien henkilötyövuosien vähentämisestä tulevina vuosina. Aiemmin kerrotusta ei voi tehdä sitä johtopäätöstä että muutokset prosessissa, esitutkinnassa, sovittelussa, syyteneuvottelun käyttöönotto jne. olisivat merkittävästi tehneet syyttäjän työstä tehokkaampaa tai johtaneet siihen, että Suomi tarvitsisi meitä vähemmän. Viimeistään syyteneuvottelua koskeva uudistus mielestäni osoittaa, että syyttäjä on nykyprosessissa paljon varjija - velvollisuudet lisääntyvät ja työkalupaletti pikemmin laajenee kuin supistuu.

Tarvitaan koulutusta, uusien prosessien sisäajamista, aktiivisuutta, neuvotteluja, yhteistyötä

– monessa kohdassa tavoitteena se, että harvemmat jutut päätyvät täysimittaiseen pääkäsittelyyn. Syyttäjän työnkuva on entisestään monipuolistumassa, sen johtopäätöksen itse vetäisin edellä kerrotusta.

Syyttäjän rooli prosessin moottorina, suodattimena ja tuomarina tulee olemaan yhä enemmän totta. Siksi onkin käsittämätöntä, että syyttäjälaitokselle osoitetaan säästöpaineita siten, että yksittäisen syyttäjän työmäärä voi kasvaa usealla sadalla asialla vuositasolla. Tälläkin hetkellä syyttäjät kokevat itsensä täysin työllistetyiksi. Useampi haluaisi tehdä työtään paremmin kuin tällä hetkellä tekee. Vaikka aina ei tarvitse olla priimaa, niin jokainen meistä ammatistaan ylpeä virkamies haluaa kuitenkin tehdä työnsä hyvin. Vaikka lain-säättäjän tarkoituksena lienee ollut toteuttaa uudistuksia, jotka johtavat tehokkuuteen, on tehokkuus ehkä toteutunut muissa portaissa kuin syyttäjän työssä. Syyttäjänä olen tuntenut vaatimusten pikemmin lisääntyvän vuosien mittaan vaikka samaa perussyyttäjän työtä edelleen teen kuin 6 vuotta sitten.

Inhimillisuus

Kun tuomarit ovat väsyneitä, poliisit taistelevat juttukasojen kanssa ja syyttäjätkin aiotaan ajaa vähille resursseille, on aiheellista kysyä että mikä on valtion mittakaavassa tämän kokonaissäästön suuruus? En ole tutustunut valtion budjettiin tai säästöpaineeisiin muiden toimijoiden taholta, mutta Valtakunnansyyttäjä Matti Nissisen pe-

rustuslakivaliokunnalle antamassa asiantuntijakuulemisessa oli esillä luku 4 miljoonaa euroa.

Nissinen nostikin hyvin tapetille sen, että syyttäjälaitoksen rapauttamisen kustannus on häviävän pieni summa valtion kokonaisuudessa. On paljon helpompaa ja nopeampaa tuhoja järjestelmä, kuin rakentaa se myöhemmin uudelleen. Omanlaista tehokkuutta lienee sekin. Asetettu säästötavoite tuntuu suhteettomalta verrattuna siihen, että valtiolta tulnaisiin irtisanomaan ammattilaisia, jotka jo nykytilanteessa ovat tehneet vuosia töitä jaksamisensa ääri rajoilla. Samaan aikaan töitä tekemään jäävät saavat selkäänsä työpaineeet, jollaisia ei ole ennen nähty. Voi jopa kärjistäen kysyä, kuka poistuu tästä kehästä voittajana - se joka sai jäädä, vai se joka lähti. Jo säästöistä puhuminen ja tilanteen epävarmuus ei voi olla vaikuttamatta yleiseen ilmapiiriin ja työhyvinvointiin niin yksilö- kuin yhteisötasolla. Työpienot väistämättä kasvavat, kun jo tällä hetkellä useat syyttäjät taistelevat sadan, jopa yli kahdensadan jutun rästinä kanssa ympäri suomea.

Vaikka esimiehet ymmärtänevät sen, että mahdottomia ei voi tehdä, on kuuliaisien virkamiehen vaikea sulattaa omien työpintojen kasvaminen silmissä. On vain inhimillistä tällaisessa tilanteessa tuntea maailman paino – vaikka ei tarvitsisi. Syyttäjän päätehtävä on rikosvastuun toteuttaminen. Keskustelussa on kuitenkin, kuten edellä olevassa tekstissä onohdettu täysin se, että syyttäjä on monesti ainoa henkilö joka pitää

huolta paitsi rikosvastuun toteuttamisesta, myös erään tietyn henkilön vaatimusten ajamisesta ja oikeusprosessin reparatiivisen vaihtuksen toteuttamisesta. Tässä vaiheessa lukijakin huomaa kuka monesti jää asian eri vaiheissa heikoille tehokkuus- ja ihmisoikeuskäsitteiden paineessa. Rikoksen uhri, joka ilman avustajaa pääkäsittelyyn saapuessaan on pitkälti heitteillä, mikäli syyttäjä ei resurssivajeen vuoksi ole pystynyt huolehtimaan asianomistajan vaatimusten ajamisesta.

Asianomistaja

Edellä kerrotussa muutos-, ja tehokkuusajattelussa harvemmin kuulee pohdintaa siitä, miten turvataan rikoksen uhrin asemaa. On toki olemassa rikosuhrien tukijärjestelmiä. Näiden kautta asianomistajille etenkin väkivalta- ja seksuaalirikostapauksissa saadaan tukea itse prosessin aikana. Tähän suuntaan toivoisi enemmänkin panostusta valtion taholta. Jos tavoite on, että pääkäsittelyjen määrää vähennetään, yhä useammat jutut jäävät joko syyttäjän tai poliisin pöydälle. Asianomistajalla on tietenkin aina mahdollisuus vaatia korvaukset itse ajamassaan jutussa, tai erillisellä kanteella.

Kyseessä on kuitenkin teoria - harvoin olen oikeasti nähnyt näin käyvän. Asianomistaja on rikosprosessissa hyvin riippuvainen viranomaisuudesta ja siitä, että juttu menee syyttäjävetoisesti kärjäoikeuteen. Kärjäoikeudessa asianomistajalle voidaan tuomita hyvitystä ja kaikkien oikeustajun

mukaisesti tekijä myös tuomitaan rangaistukseen.

Oikeusturva

Oikeusturva lienee se yläkäsite millä sidon tämän kirjoitukseni yhteen. Itse ajattelen, että suomalaiset ovat yleisesti tottuneet siihen, että heidän oikeusturvastansa huolehditaan. Viranomaisessa asia etenee, ja lopulta rikosasiassa tekijää rangaistaan ja asiaomistajaa hyvitetään vahingonkorvauksen muodossa. Huolestuneena kuitenkin summaan edellä kerrottuja asioita yhteen, ja mietin, ohjataanko järjestelmämme kohti karrikkoa. Uhkaavatko säästöpaineeet rapauttaa oikeusturvan sellaisena kuin sen käsitämmme. Toivon että ei. Uskon että kurssia voidaan vielä muuttaa.



Espoon Lautamiehet tutustumiskäynneillä

Huhtikuussa vierailimme Helsingin Diakonissalaitoksen Vamos Espoon toimipisteessä. Vamos-palvelukokonaisuus tarjoaa nuorelle elämäntilanteensa yksilöllisen arvioinnin, riittävän pitkäkestoisen tuen ja ohjauksen jatkopoluille.

Palveluketjusta tehdään katkeamaton ja jatkuva, jossa nuoren on mahdollista siirtyä palvelusta toiseen tuen ja avun tarpeensa mukaisesti.

Vamoksessa nuori saa yksilö- ja ryhmätoiminnan lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluja sekä opiskelu- ja työelämään liittyviä palveluja. Jokaisella nuorella on oma työntekijä, jonka tuella nuori voi suunnitella tavoitteellisesti omaa polkuaan. Voimme todeta, että kyllä Vamoksessa tehdään upeaa ja arvokasta työtä.

Vanajan vankilassa

Eräänä toukokuisena aamuna lähdimme kimpakyydein ajelemaan kohti Hämeenlinnaa. Parin tunnin ajomatkan jälkeen saavuimme Vanajan vankilan Vanajan osastolle, joka on valtakunnallisesti naisvangeille tarkoitettu avolaitos. Meidät toivottivat tervetulleiksi vankilan apulaisjohtajat. Saimme kuulla, että osastolla vankipaikkoja on

60. Lastensuojelulain muutoksen myötä sinne perustettiin 10-paikainen perheosasto vuonna 2010.

Työtoiminnassa avolaitostyötä tehdään ompelimossa, kiinteistönhoitotehtävissä, keittiöllä ja osaston ulkopuolella erilaisissa töissä julkisyhteisöille, kunnille ja valtion eri laitoksille Hämeenlinnassa ja lähikunnissa.

Osastolla voi osallistua erilaisiin elämäntaito- ja kasvatustöihin toimintoihin ja ohjelmiin sekä kuntoutua päihderiippuvuudesta yksilö- ja ryhmätoimintana toteutettavien päihdeettömyyteen tähtäävien elämäntapamuutosten tiedostamisen kautta.

Ojoisten avolaitos

Käväisimme myös Ojoisten osastolla, joka on myös avolaitos, jossa on 53 vankipaikkaa miesvangeille. Siellä rangaistustaan suorittavat vangit tekevät pääasiassa erilaisia rakennusalan ja luonnonhoitotyötä julkisyhteisöille, kunnille ja valtion eri laitoksille Hämeenlinnassa ja lähikunnissa.

Osastolla järjestetään vapautteen valmentavaa, lyhytkurssimuotoista sekä yksilö- ja ryhmäohjaukseen pohjautuvaa kuntouttavaa toimintaa. Vierailun

päätteeksi pääsimme ostoksille vankilan myymälään.

Tallinnaan ja Jöhviin

Kesäkuun alkupuolella ihanassa helteessä matkasimme Tallinnaan, josta jatkoimme Jöhviin kaupunkiin. Reilu kaksituntinen kului hyvin leppoisissa tunnelmissa hyvin ilmastoidussa bussissa. Vierailun isäntänä toimi vankilan johtaja Andre Lilleleht.

Viru vankila on alueellinen vankila, jossa vankien lukumäärä on noin 1000. Alue on pinta-alaltaan 16 hehtaaria. Vankilan mahtava kokonaisuus koostuu itse vankilasta ja n.150 henkilön pidätyskeskuksesta. Siellä on myös koulu, urheiluhalli, sosiaalityön tilat, kappeli sekä työpajoja. Vankilassa on myös nuorten osasto, johon mahtuu n. 250 nuorisovankia.

Saavuttuamme Tallinnaan majoituimme ja seuraavana aamuna reippailimme vierailulle Viron Suojelupoliisiin, sieltä Suomen konsulaattiin ja pääsimme kierrokselle myös Suomen suurlähetystön edustustiloihin.

(Yhdistyksen puheenjohtaja on Katri Alen)

Helsingin lautamiesyhdistys:

Lautamiesten työt vähenivät

Käräjäoikeuden lautamieskoonpano keveni toukokuun alussa. Käräjäoikeus on nyt lautamieskoonpanossa päätösvaltainen, kun paikalla on puheenjohtaja ja kaksi lautamiestä. Koonpanoa on mahdollista vahvistaa vielä kolmannella lautamiehellä.

Muutokset liittyvät oikeudenhoidon uudistamisohjelmaan vuosille 2013-2025. Lautamieskoonpanon keventäminen tulee vähentämään oikeuslaitoksen kuluja arviolta 700 000 euroa vuodessa.

Kaikki riita-asiat ja suuri osa rikosasioista käsitellään käräjäoikeuksissa nykyisin ilman lautamiehiä, mutta lautamiehet osallistuvat edelleen vakavampien ja merkittävämpien rikosasioiden käsittelyyn.

Helsingin lautamiesyhdistys kartoitti jäsentensä kokemuksia kahden lautamiehen koonpanon vaikutuksista lautamiestyöhön. Muutoksen takia helsinkiläislautamiehet ovat huolissaan omasta osaamisestaan ja motivaatiostaan sekä kansalaisten oikeusturvasta.

Kyselyyn vastanneet kertovat, että istuntojen määrät ovat vähentyneet huomattavasti. Aikaisempina vuosina säännöllisesti istuneet lautamiehet ovat viimeisen

puolen vuoden aikana saattaneet istua ainoastaan yhden tai kaksi kertaa. Tämä on koettu suurena pettymyksenä. Koska istuntoja peruutetaan eri syistä johtuen etukäteen tai varsinaisena istuntopäivänä, osalla lautamiehistä ei ole ollut lainkaan toteutuneita istuntoja uudistuksen jälkeen.

Lautamiehet ovat tietoisia siitä, että käräjäoikeuteen soittamalla on mahdollista päästä useammin mukaan istuntoihin kuin vain odottamalla kutsua. Käräjäoikeus on kannustanut lautamiehiä pitämään yhteyttä, jos istuntohaluja on enemmän kuin kutsuja. Tästä huolimatta monet eivät ole itse aktiivisia asiassa vaan odottavat kutsua. Jotkut lautamiehet kokevat, että muuttuneen systeemin takia istuntopäivät eivät jakaudu tasaisesti ja tasapuolisesti.

Muutos vaikuttaa lautamiesten osaamiseen

Helsinkiläislautamiehet ovat huolissaan siitä, että istuntojen väheneminen vaikuttaa myös osaamiseen. Tämä korostuu erityisesti ensimmäisen kauden lautamiehillä. Koska istuntoja ei ole, kokemusta ei pääse karttumaan. Tämä vaikuttaa vastaajien mielestä suoraan lautamiestyön laatuun. Mo-

net ovat huomanneet myös motivaationsa laskeneen. Lautamiehet ovat sitoutuneita työhönsä, mutta koska istuntoja ei ole tarjolla, he kokevat työpanoksensa tarpeettomana.

Vastaajat kokevat muutoksen vaikuttavan suoraan kansalaisten oikeusturvaan. Tilanteessa nähdään samoja piirteitä kuin edellisessä lakimuutoksessa, jonka myötä lautamiehet ovat olleet mukana enää vakavimpien rikosasioiden käsittelyssä. Vastauksista ilmeni, että lautamiehet kokevat tekevänsä tärkeää työtä ja edustavansa siellä tavallista kansaa. Lautamiehillä nähdään olevan tyyntä vaikutus asianosaisiin.

Oikeusturvan kaventaminen säästösyihin vedoten oudokuttaa useampia vastaajia. Varsinkin kokeneemmat lautamiehet näkevät, että merkittävimpiä säästöjä saataisiin jos tuomioistuinprosesseja muutettaisiin siten, että istuntojen jatkuva siirtäminen jonkun asianosaisen poissaolon takia loppuisi.

Helsinkiläislautamiehet näkevät, että muutoksen jälkeen ei ole tarvetta 300 lautamiehelle. Vastaajat kritisivat muutoksen ajankohtaa. He näkevät, että tällaiset muutokset tulisi ajoittaa valintakausien taitteeseen eikä kesken kauden.

Kirjoituksen lähetti Asta Ruuskanen. (Helsingin lautamiesyhdistyksen puheenjohtaja on Anne Korpi)

Joensuun Seudun Lautamiehet kävivät koulutus- ja yhteistyövierailulla

Joensuun Seudun Lautamiehet kävivät koulutus- ja yhteistyövierailulla Itä-Suomen hovioikeudessa Kuopiossa 8.10.2014. Itä-Suomen hovioikeuden president-

ti **Pertti Nieminen** toimi isäntänä. -Nieminen esitteli meille mm. istuntosaleja, hovioikeuden kirjaston, perinnehuoneen ja henkilökunnan tiloja. Vierailun lopuksi lähdimme

lounastamaan presidentin johdolla läheiseen lounasravintolaan.

(Mika P. Peuhkurinen, Joensuun Seudun Lautamiehet ry)



Pöydän päässä Itä-Suomen hovioikeuden presidentti Pertti Nieminen ja kansliapäällikkö Eeva Kaisa Kääriäinen. Oikealta Mika P. Peuhkurinen, Paula Lehikoinen, herastuomari Ritva Silvennoinen, Jouko Varis, Arto Laatikainen, Hannes Rossipja Osmo Kareinen.

Hyvinkään kärjäoikeuden laamanniksi Tatu Leppänen

Hyvinkään kärjäoikeuden laamanniksi on nimetty kärjätuomari **Tatu Leppänen** 1.8.2014 lukien. Tatu Leppänen on Vantaan kärjäoikeuden kärjätuomari ja osastonjohtaja. Aikaisemmin hän on toiminut määräaikaisena esittelijänä korkeimmassa oikeudessa ja määräaikaisena hovioikeudenneuvoksena hovioikeudessa.

Leppänen on oikeustieteen tohtori ja toimii prosessioikeuden dosenttina yliopistossa. Aiemmin hän on ollut prosessioikeuden assistenttina ja määräaikaisena yliasistenttina. Leppänen on toiminut pitkään oikeusministeriössä lainvalmistelutehtävissä, viimeksi lainsäädäntöneuvoksena. Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa hän on toiminut sivutoimisena esittelijänä ja määräaikaisena vanhempana oikeusasiamiehen sihteerinä.

Hyvinkään laamannin virka tuli auki laamanni Leena Kartimon jäättyä eläkkeelle.

Hyvinkään laamannin virka tuli auki laamanni Leena Kartimon jäättyä eläkkeelle.

Kanta-Hämeen kärjäoikeuden laamanniksi Tuula Lehto

Kanta-Hämeen kärjäoikeuden laamanniksi on nimitetty kärjätuomari **Tuula Lehto** 1.8.2014 lukien.

Tuula Lehto on Pirkanmaan kärjäoikeuden kärjätuomari ja osas-

tonjohtaja. Aikaisemmin hän on toiminut ylimääräisenä esittelijänä korkeimmassa oikeudessa. Hän on myös ollut viskaalina ja apujäsenenä

hovioikeudessa. Lisäksi hän on toiminut kärjäoikeuden määräaikaisena laamannina lähes kolmen vuoden ajan.



**MONTA SYYTÄ
HYMYILLÄ.
UUDISTUNEELLA
SILJA SYMPHONYLLA.**

Lue lisää: silja.fi/uutta

KIERTOMATKALLE EUROOPPAAN

**SUORAT LENNOT KOHTEESEEN, SUOMENKIELINEN OPASTUS
JA MONIPUOLINEN MATKAOHJELMA!**

**BUDAPEST -
TONAVAN KUNINGATAR**
4 pv, 2.4., 4.6., 16.7., 6.8.2015
alk./hiö **759€**

KRAKOVA-ZAKOPANE
4 pv, 2.4., 21.5., 13.8., 17.9.2015
UUTUUS! alk./hiö **799€**

**AMSTERDAM JA
TULPPAANIEN HOLLANTI**
4 pv, 9.4., 13.4., 17.4., 21.4.2015
alk./hiö **1099€**

KIEHTOVA ISLANTI
5 pv, 16.4., 22.5., 13.8., 10.9.2015
alk./hiö **1099€**

AMALFIN RANNIKKO JA ROOMA
5 pv, 22.4., 20.5.2015
alk./hiö **1159€**

KROATIA - MONTENEGRO
6 pv, 17.4., 5.6., 18.9.2015
alk./hiö **1199€**

PARIISI - VERSAILLES
4 pv, 2.4., 14.5., 6.8.2015
alk./hiö **1199€**

MONTENEGRO - ALBANIA
6 pv, 10.4., 22.5.2015
UUTUUS! alk./hiö **1299€**

Hinnat alk./hiö sis. lennot, majoitus 2hh +
ateriat, kuljetukset ja sisänpääsyt
matkaohjelman mukaan.

Matkaohjelmat, varukset ja lisätiedot: matkaporjat.fi/kiertomatkat

MATKAPORJAT

Myyntipalvelu: 010 2323 200 ma-ke 8-19, to-pe 8-17, su 10-14.30 • matkaporjat.fi

Palvelumaksu 0€ nettistä, 10€ muutoin. Puhelut 8,35 snt/puh +3,2 snt/min, matkapuh. 19,2 snt/min. Hinnot ovat alkaen-hintoja /hiö • Alk-hintaa ei kaikilla lähdöillä.

Suomen Maallikkotuomarit ry, Finlands Lekmannadomare rf

Hallitus 2014

Puheenjohtaja	lautamies Jouni Elomaa, Kaivokatu 2 A 8, 20500 TURKU puh. 040 725 4386, jelomaa@fkf.fi , puheenjohtaja@suomenmaallikkotuomarit.fi
Varapuheenjohtaja	lautamies Ralf Asplund, Högmossgränden 3, 01380 VANDA ruotsinkielinentoiminta, puh. 040 535 6888. ralf.asplund@primafix.fi
Järjestösihteeri	lautamies Anu Heinänen, Matinniitynkuja 2 C 81, 02230 ESPOO sihteeri, tarvikemyynti, koulutuspäivävastaava, jäsenasiat. puh. 050 365 6896, anu.heinanen@kotiposti.net , jasensihiteeri@suomenmaallikkotuomarit.fi
Jäsen	lautamies Anna-Maija Aliranta, Aatoksenkatu 12 C 51, 40720 JYVÄSKYLÄ puh. 040 524 1709. anna-maija.aliranta@avainfacta.fi
Jäsen	herastuomari Helena Sorvo, Rahikkalantie 45, 47200 ELIMÄKI puh.040 554 3058, helenasorvo@gmail.com
Lautamiespäivät 2015	herastuomari Kauko Vartiainen, Rajajääkärinkatu 15 A 7, 96100 ROVANIEMI puh.040 502 3865. kauko.vartiainen@pp3.inet.fi
HALLITUKSEN ULKOPUOLISET TOIMIJAT	
Taloudenhoitaja ja Maallikkotuomari -lehden päätoimittaja	herastuomari Matti K. Laukkanen, Alakiventie 1 D 57, 00920 HELSINKI puh. 040 413 5000, laukkanen.masa@luukku.com
Web-master ja Maallikkotuomari -lehti, tiedottaja toimittaja Kari Mustonen, Salpakankaantie 9 A 24, 15860 Hollola puh. 0400 821 427, kari.mustonen@kolumbus.fi	
Arkistovastaava	herastuomari Vilho Juutinen, Miekka 2 H 125, 02600 Espoo puh. 050 547 0044. vilho.juutinen@welho.com
Tilintarkastaja	HTM Anne Terho, Hiojankatu 23, 11930 Riihimäki
Varatilintarkastaja	HTM Timo Tarhela Helsingistä.

Liity jäseneksi: Suomen Maallikkotuomarit ry, Finlands Lekmannadomare rf

Täytä jäsentietolomake ja postita osoitteeseen:

Suomen Maallikkotuomarit ry, jäsen sihteeri Anu Heinänen, Matinniitynkuja 2 C 81, 02230 Espoo
Tai täytä lomake sivulla: www.suomenmaallikkotuomarit.fi

Sukunimi _____ Etunimi _____

synt.aika _____

olen aloittanut lautamiehenä v. _____ nimitetty herastuomariksi v. _____

Osoite _____

Postinumero ja postitoimipaikka _____

Puhelin _____ sähköposti _____

Käräjäoikeus _____

Istuntoaika _____

Äidinkieli suomi ruotsi muu, mikä _____

Päiväys ja allekirjoitus _____



Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenedut ja jäsenyys

- ★ Jäsenet saavat liittymislahjana § -muotoillun jäsenmerkin!
- ★ Jäsenhintainen osallistuminen Lautamiespäiville ja Koulutusristeilylle
- ★ Mahdollisuus lisätä ammatillista osaamista maallikkotuomarina
- ★ Maallikkotuomari -lehden kaksi numeroa / vuosi kotiin kannettuna
- ★ Lautamiestuotteita 20 % alennuksella
 - *Lautamies- ja herastuomarimerkit ja -korut ym. tarvikkeet*
 - *Tuotteita myös lahjoiksi ja ystäville*
 - *Katso tuotekuvat lehden keskiaukeamalla ja www.suomenmaallikkotuomarit.fi > Lautamiestuotteet*
- ★ Sopimusyhtiöiden jäsentarjouksia, laivaristeilyjä ja majoituspalveluja

Viking Line

Tarjoaa päivittäin useita reittivaihtoehtoja ja eri pituisia risteilymatkoja osoitteesta:

<http://www.vikingline.fi/edut/lautamiehet>.

Lisätietoja ja varaukset myyntipalvelusta p. 0600 41 577 tai osoitteesta: www.vikingline.fi.

Tallink Silja ja Club One

Tarjoaa Smt ry:n jäsenille liittymisen Club One -jäseneksi kanta-asiakasohjelman Silver-tasolle. Katso edut www.clubone.fi ja liity Club One asiakkaaksi www.clubone.fi/erikoisliittyminen Slm ry:n jäsennumerolla **10777**. Jos olet jo Bronze -tason jäsen, ilmoitathan Club One -kanta-asiakasnumerosi: erikoisliittymiset@tallinksilja.com. Varaukset Club One p. 0600 152 68. **Siljan Club One**-kortilla myös saat alennusta Tallinnan Kaubamajan liikkeistä.

S-ryhmän kolme hotelliketjua tarjoaa vapaa-ajan majoituksiin vaihtuvia etuja osoitteessa:

<http://liitonjasenedut.s-hotels.fi>. Smt ry:n jäsenillä on oikeus käyttää Sokos Hotels -ketjussa valtion matkustussäännön VES-hintoja yksittäisillä työmatkoilla, edusta on mainittava varausta tehdessä.

Lisätietoja keskusmyyntipalveluista: Sokos Hotellit p. 020 1234 600,

Radisson SAS Hotellit p. 020 1234 700 ja Holiday Club Spa Hotellit p.020 1234 900

Restel Hotel Group:n edut Smt ry:n jäsenille v. 2015 ovat valittavissa 49 hotellissa kautta Suomen: Cumulus-, Rantasipi-, ja Holiday Inn hotellit, Hotelli Seurahuone Helsinki, Hotelli Atals Kuopio ja Crowne Plaza Helsinki.

Restel Hotel Group tarjoaa Slm ry:n jäsenille sopimushinnan niin liike- kuin vapaa-ajan matkustamiseenkin. Jäsenet ovat oikeutettuja käyttämään liikematkustuksessaan Restelin Hansel tai julkishallinnon hintoja hotellista riippuen. Edusta on mainittava varausta tehtäessä. Varaukset ja tarkemmat hintatiedot myyntikeskuksesta p. 020 055 055 tai sähköpostilla my.reservation@restel.fi

Linkit sopimusyhtiöiden vaihtuville sivuille löytyvät osoitteesta:

www.suomenmaallikkotuomarit.fi > Jäsenedut

LIITY JÄSENEKSI!

Jokainen käräjäoikeudessa toimiva tai toiminut lautamies voi liittyä Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäseneksi.

Voit ilmoittautua jäseneksi netissä: www.suomenmaallikkotuomarit.fi > **Liity jäseneksi**

tai lähetä **Liity jäseneksi -lomake** tämän sivun kääntöpuolelta jäsensihteerille.